

VIII. BIBLIOGRAFIA

JAKUB SAWICKI (Warszawa)

MATERIAŁY DO POLSKIEJ BIBLIOGRAFII HISTORYCZNO-PRAWNEJ ZA ROK 1956

Zestawienie niniejsze zawiera bieżącą bibliografię prac z dziedziny historii państwa i prawa, pochodzących od autorów polskich lub dotyczących zagadnień polskich, opublikowanych w roku 1956. Przynosi ono również szereg pozycji z lat poprzednich, nie objętych zestawieniami dotychczasowymi (za lata 1944—1953, 1954, 1955), uzupełniając niektóre luki powstałe wskutek niemożności dotarcia we właściwym czasie do szeregu wydawnictw, zwłaszcza periodycznych i seryjnych.

Przy przygotowywaniu materiałów do niniejszego zestawienia i tym razem pomocną była mi mgr Grażyna Bałtrusajtys, asystent Instytutu Historii Prawa UW, za co składam jej wyrazy szczerego podziękowania.

UKŁAD BIBLIOGRAFII

- I. Źródła (1—31)
- II. Historia i krytyka źródeł (32—56)
- III. Wydawnictwa pomocnicze (56a—69)
- IV. Zagadnienia metodologiczne (70—77)
- V. Literatura prawnicza i jej dzieje (78—137)
- VI. Historia doktryn prawnych i programów społeczno-ustrojowych (138—159)
- VII. Ustrój społeczny (160—219)
- VIII. Ustrój polityczny i administracyjny (220—323)
 - 1. Zagadnienia ogólne (220—250)
 - 2. Panujący, władze centralne (251—253)
 - 3. Konstytucje, parlamentaryzm (254—262)
 - 4. Administracja (263—269)
 - 5. Skarbowość (270—274)
 - 6. Wojskowość (275—280)
 - 7. Organizacja miast (281—309)
 - 8. Organizacja wsi (310—323)
- IX. Kościoły i wyznania (324—349)
- X. Organizacja sądownictwa i proces (350—360)
- XI. Prawo cywilne (361—378)
- XII. Prawo karne (379—381)
- XIII. Prawo handlowe i morskie (382—386)
- XIV. Prawo narodów i stosunki międzynarodowe (387—395)
- XV. Prawo przemysłowe i górnicze (396)
- XVI. Prawne regulowanie stosunków pracy i prawo pracy (396a)
- XVII. Ogólne (397—454)
 - 1. Bibliografie (397—413)
 - 2. Księgi pamiątkowe, prace zbiorowe (414—417)
 - 3. Konferencje, wystawy (418—435)
 - 4. Dzieła ogólne, podręczniki (436—445)
 - 5. Czasopisma i wydawnictwa seryjne (446—454)

I. ŹRÓDŁA

1. Plezia Marian: Greckie i łacińskie źródła do najstarszych dziejów Słowian Cz. 1. Poz. 1952. Rec. STASZEWSKI Józef. Prz. geogr. T. 2: 1956 z. 2 s. 425—429.
2. Serejski Marian Henryk: Upadek cesarstwa rzymskiego i początki feudalizmu na Zachodzie i w Bizancjum. Warsz. 1954. Rec. SORBIAN Jan. Prz. hist. T. 47: 1956 z. 3 s. 558—591.
3. Zákony Chammurapiho. Przel. a wykładem opatrzył Josef Klima. Praha 1954. Rec. KUNDEREWICZ Cezary. Czas. prawnohist. T. 8: 1956 z. 1 s. 348—351; KUNDEREWICZ Cesare. Iura 7: 1956 s. 167—170.
4. ABRAHAM Władysław: Statuty kapituły w Kruszwicy. [wyd. Jakub Sawicki]. — Polonia Sacra R. 8: 1956 z. 3/4 s. 251—315 i odb. [b. m. i r.] ss. 65, 1 nlb.
5. Akta sejmikowe województwa krakowskiego. T. 2: 1621—1660. Fasc. 1—2. Wyd. Adam Przyboś. Kr. 1953—1955. Rec. CZAPLIŃSKI Władysław. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 512—516.
6. BÉLCH Stanisław: Tractatus „Opinio Hostiensis”. A Proposal concerning the rights of infidel peoples and the authority of the Pope and emperor as regards the same peoples, written and delivered to the Assembly of Nations at the Council of Constance on July 6, 1415 by Paulus Vladimiri, Professor of canon law at and Rector of the University of Cracow. W: Sacrum Poloniae Millenium T. 3 Rzym 1956 s. 385—431.
7. BARANOWSKI Bohdan, BARTYŚ Julian, MICHAŁSKI Jerzy: Historia Polski 1648—1764. Wybór tekstów. Warszawa, 1956, PWN, ss. 239. Materiały Źródłowe do Historii Polski Epoki Feudalnej 5.
8. CODEX diplomaticus nec non epistolaris Silesiae. Kodeks dyplomatyczny Śląska. Zbiór dokumentów i listów dotyczących Śląska. T. 1: [fasc. 2] annos 917—1204 comprehendens. 1956 Wrocławskie Druk. Naukowe ss. 197—387 + k. tyt. do t. 1 i Wstęp ss. XXXI.
9. Grodecki Roman: Księga Henrykowska. Poznań 1949. Rec. S. H. THOMSON. Journal of Centr. Europ. Aff. T. 10: 1950 nr 2 s. 213—214; A. B. BOSWELL. The Slavon. and East Europ. Rev. T. 29: 1950 nr 72 s. 339—342.
10. Galli Anonymi Cronica et Gestaducum sive principum polonorum. Wydał... Karol Maleczyński. Kraków 1952 Rec.: Elisabeth PELLEGRIN. Bibliothèque de l'École des Chartes R. 113: 1955 [wyd. 1956] s. 269—270.
11. Heck Roman: Polska w okresie monarchii stanowej 1346—1454. Wybór tekstów. Warsz. 1955. Rec. MAŁECCZYŃSKA Ewa. Prz. hist. T. 47: 1956 z. 3 s. 591—593.
12. Inwentarze dóbr szlacheckich powiatu kaliskiego. T. 1. Od XVI do połowy XVIII w. Wyd. Władysław Rusiński. Wr. 1955. Rec. MAĆZAK Antoni. Prz. hist. R. 47: 1956 z. 4 s. 796—801; BARANOWSKI Bohdan. Kwart. Hist. Kult. mater. 1956 nr 2 s. 340—342.
13. KURAŚ Stanisław: Statuty i przywileje bractwa kapłanów dekanatu zatorskiego 1378—1525. — Polonia Sacra R. 7: 1955 z. 4 s. 253—275.

14. L. Ż.: Sprawozdanie z dyskusji nad wydawnictwem *Regesta Poloniae*. — *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 6 s. 180—183.

15. LEWICKI Tadeusz: *Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny*. (Wyd. 1). T. 1. Wrocław 1956 Zakład im. Ossolińskich Wydawn. PAN, ss. XXVIII, 383, 1 nrb. *Źródła Objaśniające Początki Państwa Polskiego. Źródła Orientalne*, t. 1.

Rec. ZAJĄCZKOWSKI Ananiasz. *Prz. orient.* 1956 nr 3 s. 382—388; STLOUKAL M. *Archeologické Rozhledy R.* 8: 1956 nr 3 s. 748; SPĚVÁČEK J. *Českoslov. Časopis Histor.* R. 4: 1956 nr 3 s. 532—533.

16. MEYSZTOWICZ Walerian: *Manuscriptum Gertrudae filiae Mesconis II. regis Poloniae cura W. M. editum*. — *Antemurale II*: 1955 s. 103—157 i odb. *Romae* 1955 ss. 53 [105—157].

17. Morawské zemské desky. 1567—1642. III Kraj olomocký. *Zpracoval František Matiejek*. Praha 1953. Rec. SENKOWSKI Jerzy. *Archeion T.* 25: 1956 s. 394—398.

18. *Pamiętniki Prawa pierioda obrazowania russkogo cjentralizowanego gossudarstwa XIV—XV ww.* Moskwa 1955. Rec. ROMAN Stanisław. *Czas. prawnohist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 355—357.

18a. PATYKIEWICZ Walenty ks.: *Statuty kolegiaty rudzko-wieluńskiej*. — *Roczn. i teologiczno-kanoniczne R.* 3: 1956 z. 1 s. 347—376.

19. *Revisio bonorum episcopatus Vladislaviensis facta a. 1598*. Inwentarz dóbr stołowych biskupstwa wrocławskiego. Wyd. Leonid Żytkowicz. Tor. 1950. Rec. DWORZACZEK Włodzimierz. *Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T.* 1: 1955 z. 2 s. 279—282.

20. *Revisio bonorum episcopatus Vladislaviensis facta a. 1582*. Inwentarz dóbr stołowych biskupstwa wrocławskiego z roku 1582. Wyd. Leonid Żytkowicz. Tor. 1953. Rec. DWORZACZEK Włodzimierz. *Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T.* 1: 1955 z. 2 s. 279—282.

21. Ruch husycki w Polsce. Wrocław 1953. Rec. WEISE Erich. *Zeitschr. f. Ostforschung R.* 4: 1955 s. 140—141.

STEBELSKA Halina: *Typy akt majątkowych epoki feudalnej w archiwach podworskich* — poz. 66a.

22. URBARZE śląskie. Pod. red. Józefa Gierowskiego. T. 1: (Urbarze dóbr zamkowych opolsko-raciborskich z lat 1566 i 1567) Wrocław, 1956, Zakład im. Ossolińskich Wydawn. PAN, ss. XXXII, 276, mapy 2, plany 4.

23. WEISE Erich Dr.: *Die Staatsverträge des Deutschen Ordens in Preussen im 15. Jahrhundert*. 2. Bd. (1438—1467). Marburg 1955, ss. 296.

Rec. HEJNOSZ Wojciech. *Archeion T.* 26: 1956 s. 276—280; FORSTREUTER Kurt: *Zeitschr. f. Ostforsch. R.* 5: 1956 z. 4 s. 588—589; MASCHKE Erich. *Hansische Geschichtsblätter R.* 74: 1956 s. 119—122.

24. Weise Erich: *Die Staatsverträge des Deutschen Ordens in Preussen im 15. Jahrhundert*. Bd. 1/2. Królewiec—Marburg 1939, 1955. Rec. BISKUP Marian: *W sprawie publikacji traktatów państwowych Zakonu Krzyżackiego z XV wieku*. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 4/5 s. 486—502.

24a. *Zsigmondkori okleveltar. I (1387—1399)*. [Dyplomatariusz z czasów króla Zygmunta. Cz. I (1387—1399)]. Zebrał Elemér Mályusz. Budapest 1951 s. XVI, 795. Rec.: REYCHMAN. *Archeion T.* 26: 1956 s. 290—294.

24b. DERESIEWICZ Janusz: *Komisja dobrego porządku dla wsi wielkopolskiej. Taryfa płac dla czeladzi wiejskiej z 1781 roku*. — *Studia i Mater. do Dziejów Wielkop. i Pom.* T. 1: 1955 z. 1 s. 285—308.

25. Keck Zdzisław: *Skorowidz przepisów prawnych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim w latach 1918—1939 i 1944—1953*. Warszawa 1954. Rec.: GEILKE Georg. *Zeitschr. f. Ostforsch. R.* 5: 1956 s. 119—120.

26. *Księgi Referendarii Koronnej z drugiej połowy XVIII wieku*. T. 1 (1768—

1780). Warsz. 1955. Rec. SENKOWSKI Jerzy. Czas prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 366—372.

27. LEWANDOWSKI Władysław: Kodeks karny dla Gwardii Narodowej Warszawskiej. — Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 269—295.

28. Materiały po historii SSSR. I. Dokumenty po historii sowieckiego obywatelstwa. Moskwa 1955. Rec. ŁOPATKA Adam. Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 372—376.

29. Supliki chłopskie XVIII wieku. Z archiwum prymasa Michała Poniatowskiego wyd. Janina Leskiewicz, Jerzy Michalski. Warsz. 1954. Rec. DERESIEWICZ J[anusz]. Studia do dziejów Wielkop. Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 298—302; MADUROWICZ Helena. Supliki chłopskie

XVIII w. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 469—485; ŚRENIOWSKI Stanisław. Prz. hist. R. 47: 1956 z. 1 s. 217—222.

ŚRENIOWSKI Stanisław: Nowe wydawnictwa źródłowe do historii chłopów w Polsce w drugiej połowie XVII wieku = zob. poz. 409.

30. TEKSTY źródłowe do dziejów chłopów śląskiego Cz. 1: Do 1945 roku. Pod red. Józefa Gierowskiego i Józefa Leszczyńskiego, Wrocław 1956, Zakład im. Ossolińskich, ss. XXI, 1 nrb, 222. (Wrocławskie Tow. Miłośników Historii — Sobótka, Seria B, z. 4).

31. WACHHOLZ Szczepan: Akty prawne Rewolucji Krakowskiej z roku 1846. — Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 311—347.

II. HISTORIA I KRYTYKA ŹRÓDEŁ

WAŃKOWICZ Jan: Zasób aktowy Archiwum Państwowego w Płocku = zob. poz. 68.

32. Szelest H.: Kilka uwag o „Historii” Herodiana [=Alcune osservazioni in tema della „Storia” di Erodiano], in Eos 46, 2. (1952/53), 57—67. Rec.: MODRZEJEWSKI J. Iura 7: 1956 s. 516—517.

33. GANSINIEC Ryszard: Redaktor Syntagmatów. — Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 291—296.

34. Kürbisówna Brygida: Studia nad kroniką Wielkopolską. Poznań 1952. Rec.: CORDOLIANI A. Bibliothèque de l'École des Chartes R. 113: 1955 [wyd. 1956] s. 270—272. S. H. THOMSON. Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 14: 1955 nr 4 s. 409.

35. LABUDA Gerard: W sprawie wydania dokumentów krzyżackich Polsce w

1526 r. — Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 184—200.

Pol.: VETULANI Adam: Słowo o wydaniu dokumentów krzyżackich w ręce polskie. Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 201—202.

36. LESIŃSKI Bogdan: W sprawie postanowienia statutu warszawskiego o cechach. — Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 286—290.

37. Lisowski Zygmunt: O prawie rzymskim w korekturze pruskiej. Uwagi krytyczne. Czasopismo prawn-hist. 6 (1954) z. 1 s. 194—220. Rec.: KUPISZEWSKI H. Labeo R. 2: 1956 nr 2/3 s. 387.

38. MATUSZEWSKI Józef: Znaczenie ekscepcji causae haereditariae w klauzulach immunitetowych. — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 22—23.

39. MATUSZEWSKI Józef: Causae haereditariae klauzul immunitetowych. — Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 63—92. Rés.

40. Paszuto W. T.: *Pomiezanijskaja Prawda* "jak istoričeskij istočnik izneženija obščestwiennogo i političeskogo stroja Pomezanii XII—XIV vv. Moskwa 1955. Rec. HEJNOSZ Wojciech. *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 350—354.

PATYKIEWICZ Walenty ks.: *Statuty kolegiaty rudzko-wieluńskiej.* = poz. 18a.

41. RUSSOCKI Stanisław: *Z badań nad statutami książąt mazowieckich z XIV i XV wieku.* — *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 227—252 i nadb. 1956 ss. 26.

42. Santifaller Leo: *Über die Urkunde für das Breslauer St. Vinzenzstift vom Jahre 1139—1149.* — *Mitt. d. Österr. Staatsarchivs* 6. 1953. Rec.: APPELT Heinrich. *Zeitschrift f. Ostforsch.* R. 4. 1955 s. 291—292; SKOWROŃSKA Anna. *Sobótka* 1956 nr 3 s. 470—472.

43. TERVEEN Fritz: *Das Retablissement König Friedrich Wilhelms I in Preussisch—Litauen 1714—1740.* — *Zeitschrift f. Ostforsch.* R. 1: 1952 s. 500—515.

44. Tichomirow Michaił: *Posobijsie dla izuczenija Russkoj Prawdy.* Moskwa 1953. Rec.: ROMAN Stanisław. *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 343—347.

45. Vetulani Adam: *Dekret Gracjana i pierwsi dekretyści w świetle nowego źródła.* Wr. 1955. Rec.: WYSZYŃSKI Michał. *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 347—349.

46. VETULANI Adam: *Dekrety pańskie jako źródło do poznania dziejów dawnego prawa polskiego.* — *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 1 s. 273—285. Rés.

47. VETULANI Adam: *Deux intéressants manuscrits de la „Compilatio Prima”.* — *Traditio* T. 12: 1956. Institute of Research and Study in Medieval Canon Law. *Bulletin for* 1956, s. 605—611.

VETULANI Adam: *Monuments de la doctrine juridique du moyen âge au ms. 89 du Chapitre cathedral de Cracovie.* = zob. poz. 107.

48. ANTONÓW Michał: *Ogólny wykaz zagadnień, do których znajdują się materiały w starszych archiwaliach Archiwum książąt Pszczyńskich w Pszczynie.* — *Sobótka* 1956 nr 3 s. 505—507.

49. BARTEL Wojciech M.: *Różne wersje aktów Rewolucji Krakowskiej 1846 r.* — *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 2 s. 95—107.

50. CZAPLIŃSKI Marian: *Przegląd i charakterystyka akt rejencji opolskiej.* — *Kwart. opol.* 1956 nr 1 s. 89—101.

51. DASZKIEWICZ Wiesław: *Kodeks karny dla Gwardii Narodowej Warszawskiej jako dokument polskiej postępowej myśli prawniczej XIX w.* — *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 157—182. Rés.

52. ŁYSIAK Ludwik: *Akta sądowe XIX—XX w.* — *Archeion* T. 25: 1956 s. 64—84.

53. MARKOWA E.: *O zasobie archiwalnym materiałów i dokumentów lat 1939—1944 Wydziału Historii Partii KCPZPR.* — *Z Pola Walki* 1956 z. 1 s. 111—115.

54. ORZECZOWSKI Kazimierz: *Księgi i akta śląskiej hipoteki jako źródło historyczne i historyczno-prawne.* — *Czas. prawn-hist.* T. 8: 1956 z. 1 s. 183—208. Rés.

55. PAWŁOWSKI Bronisław: *Protokóły posiedzeń Rady Stanu Księstwa Warszawskiego 1807—1813.* [Streszcz.]. — *Spraw. TNTor.* R. 8: 1954 z. 1/4 s. 64—66.

56. TOMASZEWSKI Jerzy: *Akta instytucji kredytowych w Polsce.* — *Archeion* T. 25: 1956 s. 106—126.

III. WYDAWNICTWA POMOCNICZE

56a. ALAND Kurt: Die Handschriftenbestände der polnischen Bibliotheken insbesondere an griechischen und lateinischen Handschriften. Ein vorläufiger Bericht von... Akademie-Verlag, Berlin 1956 ss. 66. Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Schriften der Sektion für Altertumswissenschaft 7.

ANTONÓW Michał: Ogólny wykaz zagadnień, do których znajdują się materiały w starszych archiwaliach Archiwum książąt Pszczyńskich = zob. poz. 48.

57. BAŃKOWSKI Piotr: Sumariusz staropolski. — Archeion T. 25: 1956 s. 236—256, tab. Cont. s. 424. Rés. s. 428, Sod. s. 420.

58. Brenneke Adolf: Archivkunde, ein Beitrag zur Theorie und Geschichte des europäischen Archivwesens. Leipzig 1953. Rec. KOLANKOWSKI Zygmunt. Archeion T. 25: 1956 s. 387—394.

CZAPLIŃSKI Marian: Przegląd i charakterystyka akt rejencji opolskiej. = zob. poz. 50.

59. Czeriepnin L. W.: Russkije feodalnije archivy XIV—XV wiekow. Cz. 1—2 Moskwa 1948—1951. Rec. SUŁKOWSKA Irena. Archeion T. 25: 1956 s. 374—380.

60. DEREŃ Andrzej: Działalność Wojewódzkiego Archiwum Państwowego we Wrocławiu w roku 1955. — Sobótka R. 11: 1956 nr 2 s. 306—308.

61. GUMOWSKI Marian: Najstarsze pieczęcie miast polskich z XIII i XIV w. [Streszcz.] — Spraw. TNTor. R. 8: 1954 z. 1/4 s. 73—74.

62. Gumowski Marian: Mennica bydgoska. Roczniki Towarzystwa Naukowego Toruńskiego. R. 58: 1953 z. 2. — Rec. GERLACH Jan. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 159—161.

63. KLEIN Kalina Magdalena: Podręczny słownik łacińsko-polski dla praw-

ników. Warszawa 1956. Wydawn. Prawnicze ss. XXXI, 1 nlb, 224 + errata k. 1.

Rec.: WYROZUMBSKI Jerzy. Tyg. powsz. 1956 nr 20 s. 11; SAWICKI Jakub. Państwo i Prawo 1956 z. 11 s. 881—887.

MARKOWA E.: O zasobie archiwalnym materiałów i dokumentów lat 1939—1944 Wydziału Historii Partii KC PZPR. = zob. poz. 53.

64. Meisner Heinrich Otto: Urkunden- und Aktenlehre der Neuzeit. 2. Aufl. Leipzig 1952. Rec.: GRYGIER Tadeusz. Archeion T. 25: 1956 s. 381—386.

64a. Pruvodce po státnim archivu v Brne. A. Kocman, M. Musilová, V. Pletka, J. Radimská, M. Svábensky, M. Trantirek, L. Urbánková, M. Wurmová. Krajské Nakladatelství v Brne. Brno 1954. s. 591 i 24 s. ilustr. Rec. SENKOWSKI Jerzy. Archeion T. 26: 1956 s. 286—290.

65. REZLER Jan: Podstawy języka łacińskiego dla prawników. Warszawa, 1956, [tekst maszynopis], ss. 120. Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa. Studium zaoczne. Oddział Dokumentacji Dydaktycznej i Metodycznej dla Studiów zaocznych.

66. STASZKÓW Michał: Język łaciński dla prawników. Wrocław, 1956, PWN, ss. 79, 1 nlb. Uniwersytet Wrocławski Bolesława Bieruta — skrypty dla Szkół Wyższych.

66a. STEBELSKA Halina: Typy akt majątkowych epoki feudalnej w archiwach podworskich. — Archeion T. 26: 1956 s. 152—171.

67. STRATY archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych. T. 2: Archiwa porozbiorowe i najnowsze. (Red. K. Konarski). Warszawa, 1956, PWN, ss. 484, tabl. 1.

Zawiera: Kieniewicz S.: Archiwum skarbowe w Warszawie. — Konarski K.:

Archiwum Akt Dawnych w Warszawie. W oprac. wzięli udział J. Jankowska, B. Kupść, Cz. Miłewski, Z. Olszawska-Skowrońska. — Manteuffel T.: Archiwum Oświecenia Publicznego w Warszawie. — Stojanowski J.: Archiwum Akt Nowych w Warszawie. — Szwankowski E.: Archiwum miejskie w Warszawie.

68. WAŃKOWICZ Jan: Zasób aktowy

Archiwum Państwowego w Płocku. — Not. płockie 1956 nr 1 s. 25.

69. WYCZAWSKI Hieronim Eugeniusz: Wprowadzenie do studiów w archiwach kościelnych. Warszawa, 1956, ss. 159. Wydział Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Skrypty, nr 1.

IV. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE

70. ADAMUS Jan: Metoda prawnicza w historii. W: Zesz. nauk. UŁ. Ser. 1. Nauki humanist.-społ. 1955 z. 2 s. 5—39. Rés. Sod.

71. AJNENKIEL Andrzej: Kilka uwag w sprawie badań nad dwudziestowieciem międzywojennym. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 6 s. 173—177.

72. BARDACH Juliusz: Niektóre kwestie sporne w zakresie historiografii, periodyzacji i dziejów Polski wczesno-feudalnej. [Uwagi o makiecie 1 tomu „Historii Polski”]. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 3 s. 15—30. Rés. s. 261—262. Sok. s. 255—256.

73. BIERZANEK Remigiusz: O zadaniach historii prawa międzynarodowego. — Państwo i Prawo 1956 z. 4 s. 702—723.

74. GRZYBOWSKI Konstanty: Z zagadnień metodologii historii doktryn po-

litycznych. — Czas. prawn.-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 297—310.

75. MARKIEWICZ Jerzy: Znaczenie badań nad przysłowiami dla nauk społeczno-prawnych. — Ann. UMCS sect. G. v. 3: 1956 s. 159—186. Rés. Rez.

76. PTAŚNIK Mieczysław: Periodyzacja dziejów Polski feudalnej do 1795 r. w ujęciu naszej historiografii burżuazyjnej. — Mat. Studia INS. T. 4: 1956 s. 7—45.

77. Schaff Adam: Obiektywny charakter praw historii. Z zagadnień marksistowskiej metodologii historiografii. Warsz. 1955. Rec.: ŁOWMIAŃSKI Henryk: Na marginesie zagadnienia praw historii. Myśl filozof. 1956 nr 4 s. 170—180.

ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: W sprawie przedmiotu i problematyki badań nad dziejami osadnictwa. = zob. poz. 163.

V. LITERATURA PRAWNICZA I JEJ DZIEJE

78. [BARTEL Wojciech M.] W. M. B.: Z prac katedr historii państwa i prawa polskiego. — Czas. prawn.-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 388—390.

79. LUDAT Herbert: Zu neuen Breslauer Forschungen. — Jahrbücher f. Geschichte Osteuropas, Neue Folge Bd. 2: 1954 s. 442—459.

80. MALARCZYK Jan, SKRZYDŁO Wiesław: Laickie tradycje nauczania prawa w Lublinie. W: Księga Pamiątkowa Dziesięciolecia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Lublin 1955 [wyd. 1956] s. 75—108.

81. MAZURKIEWICZ Józef: O stanie badań nad ustrojem i prawem dawnego

Lublina. W: Księga Pamiątkowa Dzieściolecia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Lublin 1955 [wyd. 1956] s. 109—124.

ODRODZENIE w Polsce. Materiały sesji naukowej PAN. = zob. poz. 432.

82. Opalek Kazimierz, Wróblewski Jerzy: Niemiecka szkoła historyczna w teorii prawa. Przegląd Nauk historycznych i społecznych T. 5: 1954. Rec. GRZYBOWSKI Konstanty: O miejscu niemieckiej szkoły historycznej w rozwoju nauki prawa. Czas. prawnó-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 337—342.

83. PROHASKA Vladimír: Najważniejsze czechosłowackie prace z dziedziny historii państwa i prawa z lat 1945—1955. — Czas. prawnó-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 211—218.

SAWICKI Jakub: Bibliografia prac Władysława Abrahama. = zob. poz. 405.

83 a. SZCHANIECKI Michał: Les études d'histoire du droit en Pologne (1944—1954). — Revue hist. de droit français et étranger, 4e série. R. 34: 1956 nr 1 s. 146—157.

84. Die STAATS- und Rechtsgeschichte in Polen nach 1944. (Auszug aus „Czasopismo Prawno-Historyczne“ Warschau, Bd. VI, 2, S. 7—27). W: Wissenschaftlicher Dienst für Ost-Mitteleuropa. S. G. Herder-Institut Marburg/Lahn. R. 5: 1955 s. 258—268, 293—303.

85. VANĚČEK Václav: Prace prawnohistoryczne we współczesnej Czechosłowacji. — Czas. prawnó-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 183—210.

86. Aristoteles: Polityka. Przełożył i oprac. Ludwik Piotrowicz. Przedmową opatrzył Konstanty Grzybowski. Wr. 1953. Rec. VOISE Waldemar. Studia i Mat. Nauki pol. R. 3: 1955 s. 459—465.

87. CZAPLIŃSKI Władysław: Stanisław Kożuchowski nieznany pisarz polityczny połowy XVIII w. — Prz. hist. T. 47: 1956 z. 3 s. 515—530.

88. Ehrlich Ludwik: Paweł Włodkowic i Stanisław ze Skarbimierza. Warsz. 1954. Rec. TYMIENIECKI Kazimierz. Rocz-i hist. R. 22: 1955/1956 s. 213—219. S. Harrison THOMSON. Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 15: 1956 nr 4 s. 408—409.

89. Ehrlich Ludwik: Polski wykład prawa wojny XV wieku. Kazanie Stanisława ze Skarbimierza De bellis iustis. Warsz. 1955. Rec. TYMIENIECKI Kazimierz Rocz-i hist. R. 22: 1955/1956 s. 213—219; KOCOT Kazimierz: O miejsce Stanisława ze Skarbimierza w historii prawa narodów. Państwo i Prawo R. 11: 1956 z. 3 s. 552—559. S. Harrison THOMSON. Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 15: 1956 nr 4 s. 408—409.

90. EHRLICH Ludwik: Modrzewskiego Księga O wojnie w skali nauki światowej. — Reform. w Pol. R. 12: 1953/55 nr 45/50 s. 5—31. Sod. s. 421. Sum. s. 429.

91. Groicki Bartłomiej: Porządek sądów i spraw miejskich prawa majdeburskiego w Koronie Polskiej. Warsz. 1953. Rec. PATKANIOWSKI Michał: Na marginesie nowego wydania dzieł Bartłomieja Groickiego. Państwo i Prawo 1956 z. 1 s. 143—150.

92. Groicki Bartłomiej: Artykuły prawa majdeburskiego; Postępek sądów około karania na gardle; Ustawa płacej u sądów. Warsz. 1954. Rec. PATKANIOWSKI Michał: Na marginesie nowego wydania dzieł Bartłomieja Groickiego. Państwo i Prawo 1956 z. 1 s. 143—150.

93. Groicki Bartłomiej: Tytuły prawa majdeburskiego. Warsz. 1954. Rec. PATKANIOWSKI Michał: Na marginesie nowego wydania dzieł Bartłomieja Groickiego. Państwo i Prawo 1956 z. 1 s. 143—150.

94. [JAROSZ Zdzisław, PICHELSKI Lech] Z. J., L. P.: Sprawozdanie z obrony pracy kandydackiej mgr Andrzeja Gwiżdza. Burżuazyjno-obszarnicza konstytucja polska z 17 marca 1921 r. w praktyce.

— Czas. prawno-hist. T. 8: z. 2 s. 389—391.

95. KOLANKOWSKI Zygmunt: Nieznana polemika Joachima Lelewela z Wacławem Aleksandrem Maciejewskim. — Kwart. Hist. Nauki Techn. R. 1: 1956 nr 4 s. 775—796. tab. Rez. H. Olszewska. S. M. Galonowa.

96. KUNDEREWICZ Cezary: Dzieła Stanisława Łochowskiego i Marcina Paciorkowskiego o polskim procesie granicznym. Warszawa 1956 Wydawn. Prawnicze, ss. 57, 3 nlb. tabl. 2.

97. LANG Wiesław: Sprawozdanie z obrony pracy kandydackiej mgra Marka Sobolewskiego [„Rola doktryn austromarksizmu w utwierdzeniu burżuazyjnego ustroju w Austrii w latach 1918—1920”]. W: Zesz. nauk. UJ, nr 8 Prawo 1956 z. 3 s. 257, 264—267.

98. MABLY Gabriel Bonnot de: Pisma wybrane. Z oryginału francuskiego przełożyła Danuta Malewska. Przejrzał i przypisami opatrzył Stanisław Ossowski. Posłowie napisał Jakub Litwin. Warszawa, 1956, PWN ss. XIV, 423, 7 nlb, portret 1, ilustr.

99. MALARCZYK Jan: Elementy naukowe twórczości Biernata z Lublina. — Studia i Mat. z dziejów Nauki pol. T. 4: 1956 s. 111—134, Sod. Sum.

100. Modrzejewski J.: Polish Papyrology in the Years 1945—1955. Warsaw 1955 ss. 53. Rec. A. Iura T. 7: 1956 s. 369.

101. MODRZEJEWSKI Joseph: La Papyrologie Juridique en Pologne 1945—1955. — Iura T. 7: 1956 s. 150—154.

102. MOSZCZEŃSKA Wanda: Społeczno-polityczna twórczość M. Handelsmana w latach 1905/7 i 1917/18. Z problematyki badań nad procesem przemian ideologicznych okresu imperializmu. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 3 s. 111—150. Rés. s. 264—266. Sok. s. 259—260.

103. OPAŁEK Kazimierz: Monteskiusz

w Polsce [Fragm. ref.] — Państwo i Prawo 1956 z. 1 s. 17—25.

104. POGONOWSKI Jerzy: Stosunki Oswalda Balzera z Karolem Kędlecelem na tle ich korespondencji z lat 1894—1928. [Komunikat] — Spraw. Wrocł. TN R. 7: 1952 s. 74—76.

105. ROUSSEAU Jean Jacques: Trzy rozprawy z filozofii społecznej. Warszawa 1956. PWN ss. XII, 397, 7 nlb. ilustr. portrety.

106. SITNICKI Zygmunt: Ostatni zjazd w Konstancji. Szkic o znakomitym prawniku polskim XV wieku Pawle Włodkowicu. — Prawo i Życie 1956 nr 14 s. 8, ilustr.

107. VETULANI Adam: Monuments de la doctrine juridique du moyen âge au ms. 89 du Chapitre cathedral de Cracovie. — Rés. C. r. Soc. Sc. Wrocł. v. 5: 1950 s. 43.

108. VOISÉ Waldemar: Frycza Modrzejewskiego nauka o państwie i prawie. Warszawa, 1956, „Książka i Wiedza”, ss. 365, 2 nlb. tabl. 11, portrety 2. ilustr. Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk Prawnych. — Studia nad Historią Państwa i Prawa. Seria 2 t. 3.

109. WOJNAR - SUJECKA Janina: Franciszek Salezy Jezierski. Zarys poglądów. (Wyd. 1) Pod red. Niny Assorodobraj. W-wa 1956 „Książka i Wiedza” ss. 200, 3 nlb. tabl. 6.

110. ZDRÓJKOWSKI Zbigniew: Teodor Ostrowski (1780—1802). Pisarz dawnego polskiego prawa sądowego. (Proces, prawo prywatne i karne). Jego projekt reformy prawa karnego w Polsce oraz ich związek z europejskim ruchem humanitarnym. Warszawa, 1956 Wydawn. Prawnicze, ss. IX, 1 nlb., 325, 1 nlb. tabl. 24, errata K. 1.

111. (Bober P.) MYRCHA Marian: Śp. Ksiądz Piotr Bober. — Pol. Sacra 1955 z. 4 s. 233—239, ilustr.

112. (Halban L.) HALBAN Leon: Rozm. przepr. C. W. — Kamena 1956 nr 6 s. 22—23, ilustr.
113. (Jedlicki M. Z.) SZCHANIECKI Michał: Marian Zygmunt Jedlicki [Nekr.] Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 121—122.
114. (Konopczyński Władysław) [Nekr.] S. Harrison THOMSON. — Journ. of Centr. Europ. Aff. E. 12: 1952 nr 3 s. 291—292.
115. (Konopczyński Władysław) [Nekr.] W. J. ROSE. — The Slavonic and East Europ. Rev. T. 31: 1953 nr 77 s. 536—540.
116. (Konopczyński W.) Władysław Konopczyński (1880—1952) [Nekr.] — Spraw. TNTor. R. 7: 1953 z. 1/4 s. 65—67.
117. (Krzemieniecki Jan ks.) BAR Joachim o. Ś. p. Ks. prof. dr Jan Władysław Krzemieniecki [Nekr.] — Polonia Sacra R. 8: 1956 z. 3/4 s. 217—222.
118. (Lande J.) OPAŁEK Kazimierz, Prof. dr Jerzy Lande (1886—1954). Wspomnienie pośmiertne. — Studia i Mat. z dziejów Nauki pol. R. 3: 1955 s. 556—557.
119. (Lisowski Z.) KNOPPEK Witold: Zygmunt Lisowski [Nekr.] — Studia do Dziejów Wielkopolski i Pomorza T. 1: 1955 z. 2 s. 325—327.
120. (Lisowski Zygmunt) KOLAŃCZYK Kazimierz: Zygmunt Lisowski [Nekr. oraz Bibliografia prac] — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 137—160, ilustr.
121. (Lisowski Z.) KOLAŃCZYK Kazimierz: Przemówienie... — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 165—166.
122. (Lisowski Zygmunt) OHANOWICZ Alfred: Przemówienie... — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 163—165.
123. (Lisowski Zygmunt) SUSZKO Jerzy: Przemówienie Rektora Uniwersytetu Poznańskiego. — Spraw. Pozn. TPN. 1955 nr 1 s. 161—162.
124. (Lisowski Zygmunt) Uroczystość żałobna i pogrzeb Prezesa Towarzystwa śp. prof. Zygmunta Lisowskiego. — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 160—161.
125. (Lisowski Zygmunt) MODRZEJEWSKI Joseph: Zygmunt Lisowski (1880—1956). — Iura T. 7: 1956 s. 620—621.
126. (Mazurkiewicz J.) WK: Prof. dr Józef Mazurkiewicz. Profile Lubelskich twórców. — Kamena 1956 nr 7/8 s. 29—30, ilustr.
127. (Skalkowski Adam) LISOWSKI Zygmunt: Adam Skalkowski [Nekr.] — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1 s. 195—196.
128. (Taubenschlag R.) Rafał Taubenschlag. [Biogr.] — Rev. Pol. Acad. Sc. 1956 nr 2/3 s. 209—210 oraz w mutacji ros. Z. PAN.
129. (Taubenschlag R.) KUMANIECKI Kazimierz: Przemówienie wygłoszone z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej prof. dr Rafała Taubenschlaga. — Meander 1956 nr 9 s. 283—285.
130. (Taubenschlag R.) MICHAŁSKI Ryszard: Klio — znaczy głosząca sławę. Działalność naukowa prof. R. Taubenschlaga. — Prawo i Życie 1956 nr 7 s. 7, ilustr.
131. (Taubenschlag R.) MODRZEJEWSKI Józef: Les travaux de Raphael Taubenschlag (1904—1955). — Eos. v. 48: 1956 fasc. 1 s. 1—16.
132. (Taubenschlag Rafał) J. MODRZEJEWSKI: Un demi-siècle d'activité scientifique du professeur R. Taubenschlag. — Iura T. 7: 1956 s. 642—643.
133. (Taubenschlag R.) MODRZEJEWSKI Józef: Rafał Taubenschlag. — Nauka pol. 1956 nr 4 s. 132—137 ilustr.
134. (Wojciechowski Z.) KACZMARCZYK Zdzisław: Zygmunt Wojciechowski 20. IV. 1900—14. X. 1955. [Nekr.] — Życie Szk. wyższej 1956 nr 2 s. 104—106.
135. (Wojciechowski Z.) KOSTRZEW-

SKI B[ogdan]: Zgon prof. dr Zygmunta Wojciechowskiego. — Dawna Kult. 1956 nr 1 s. 68.

136. (Wojciechowski Z.) MATUSZEWSKI Józef: Zymunt Wojciechowski (1900—1955). [Nekr.] — Studia do Dzie-

jów Wielkopól. i Pomorza T. 1: 1955 z. 2 s. 331—337, mapa.

137. (Wojciechowski Zymunt) Zgon Zygmunta Wojciechowskiego. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 255—256.

VI. HISTORIA DOKTRYN PRAWNYCH I PROGRAMÓW SPOŁECZNO-USTROJOWYCH

138. Lachière-Rey Pierre: Les idées morales, sociales et politiques de Platon. 2 ed. Paris 1951. Rec. VOISÉ W[aldemar]. Kwart. Hist. Nauki techn. R. 1: 1956 nr 3 s. 631—633.

139. Łapicki Borys: Poglądy niewolników i proletariatuszy rzymskich. Studium historyczne na tle bazy gospodarczej i antagonizmów klasowych. Łódź 1955. Rec. GEREMKOWA Hanna, ŁOPOSZKO Tadeusz. Prz. hist. R. 47: 1956 z. 2 ss. 393—400; STASZKÓW Michał: W sprawie poglądów prawnych niewolników i proletariatuszy rzymskich. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 321—335.

140. Seidler Grzegorz Leopold: Studia z historii doktryn politycznych. (Świat antyczny). Ann. UMCS Sect. G v. 2 1955 s. 1—248. Rez. Sum. Rec.: GELLA Aleksander. Prz. kult. 1956 nr 7 s. 9; ZAWADZKI Tadeusz: Jeszcze o historii doktryn politycznych starożytności. Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 309—319; GRZYBOWSKI Konstanty. Państwo i Prawo 1956 z. 7 s. 165—167.

141. SEIDLER Grzegorz Leopold: Myśl polityczna starożytności. Wyd. 2 poprawione i uzupełnione. Kraków 1956 Wydawn. Literackie, ss. 309, 3 nlb. portrety. Przedruk z Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin, Vol. 2.

142. BARTEL Oskar: Do historii Brzezin i prepozytury brzezińskiej Andrzeja Frycza Modrzewskiego. — Reform. w Pol. R. 12: 1953/55 nr 45/50 s. 126—149. Sod. s. 423. Sum. s. 431.

143. BASZKIEWICZ Jan: Uwagi o uniwersalizmie i koncepcji suwerenności państwowej w feudalnej teorii politycznej (do pocz. XIV wieku) Cz. II. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 9—62. Rés.

144. BOBIŃSKA Celina: Ideologia rewolucyjnych demokratów polskich w latach sześćdziesiątych XIX wieku. Warszawa, 1956, PWN., ss. 119, 4 nlb. (Z Prac Dyskusyjnych Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewiczowskiego PAN).

145. BOŁKOVA L. B.: Progressivnye pol'skie publicysty XVI v. o sovremennoj in dejstvitielnosti. — Učēnye zapiski Instituta Slovjanoiviedienija R. 14: 1956 s. 179—225.

146. Borucka-Arctowa Maria: Prawo natury jako ideologia młodej burżuazji. W: Zesz. nauk UJ nr 1 Prawo 1955 nr 1. Rec. BURDA Andrzej. Państwo i Prawo 1956 z. 2 s. 359—362.

147. Gieysztor Aleksander: Problematyka ideologiczna drzwi gnieźnieńskich. — Kwartalnik Historyczny. T. 62: 1955 nr 1. Rec. TYMIENIECKI Kazimierz. Roczn. hist. R. 21: 1953/54 s. 325—329.

147a. GIEYSZTOR Aleksander: Drzwi gnieźnieńskie jako wyraz polskiej świadomości narodowościowej w XII wieku. W: Drzwi gnieźnieńskie T. 1. Wrocław 1956, s. 1—24, oraz nadb. Wrocław 1956 ss. 24. Riez. Rés.

147b. GÓRSKI J[anusz]: Na marginesie nowego wydania Listów Patriotycznych J. Wybickiego. — Kwart. hist. nauki i techn. R. 1: 1956 nr 4 s. 797—807.

148. LEPSZY Kazimierz, KAMIŃSKA A: Geneza i program społeczny radykalnego nurtu Braci Polskich. — *Odrodz. Reform. w Polsce* T. 1: 1956 s. 33—70. Rés. s. 269—271. Rez. s. 262—264.

149. OGONOWSKI Zbigniew: Racjonalizm w polskiej myśli ariańskiej i jego oddziaływanie na Zachodzie. — *Odrodz. Reform. w Polsce* T. 1: 1956 s. 141—163. Rés. s. 273—274. Rez. s. 266.

150. Stern Leo: Martin Luther und Philipp Melanchton — ihre ideologische Herkunft und geschichtliche Leistung. Berlin 1953. Rec. GRZYBOWSKI Konstanty. *Odrodz. Reform. w Polsce* T. 1: 1956 s. 233—236.

151. Tazbir Janusz: Reformacja a problem chłopski w Polsce w XVI w. Oddziaływanie walki klasowej na wsi polskiej na kształtowanie się ideologii religijnej szlachty w okresie reformacji. Wr. 1953. Rec. URBAN Wacław: *Odrodz. Reform. w Polsce*. T. 1: 1956 s. 241—247.

VETULANI Adam: Monuments de la doctrine juridique du moyen âge au ms. 89 du Chapitre cathedral de Cracovie. = zob. poz. 107.

152. WINOWSKI Leszek: Sprawa stosunku do pogan w polsko-krzyżackim procesie z lat 1412—1414. W: *Zesz. nauk. UW*. nr 6 ser. A *Prawo* 1956 z. 2 s. 99—117. Rez. Sum.

152a. ZAKRZEWSKI Witold: Próba analizy porównawczej poglądów polityczno-społecznych Montesquieu a Leszczyński. — *Kwart. hist. nauki i techn.* R. 1:

1956 nr 4 s. 685—714; R. 2: 1957 nr 1 s. 59—94.

153. Z DZIEJÓW polskiej myśli filozoficznej i społecznej. (Wyd. 1). T. 1: *Wiek XV—XVII*. Red. Leszek Kołakowski. Warszawa 1956 „Książka i Wiedza” ss. 322, 1 nlb., tabl. 6, portrety 2.

154. GRONIEWSKI Krzysztof: Problem rewolucji agrarnej w ideologii obozów burżuazyjno-demokratycznego i rewolucyjno-demokratycznego w Polsce w latach 1850—1864. — *Prz. hist. R.* 47: 1956 z. spec. s. 170—213. Rés. s. 268—270. Rez. s. 257—258.

155. IGNAR Stefan: Agraryzm. Społeczno-gospodarczy program wiejskiej burżuazji. Warszawa 1956 Ludowa Spółdz. Wydawn. ss. 77, 2 nlb.

156. Kołłątaj Hugo: Listy Anonima i Prawo polityczne narodu polskiego. T. 1/2 Warsz. 1954. Rec. MICHAŁSKI Jerzy, KURDYBACHA Łukasz, ŻYTKOWICZ Leonid. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 2 s. 161—171.

157. MICHAŁSKI Jerzy: Plan Czar-toryskich naprawy Rzeczypospolitej. — *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 4/5 s. 29—43.

158. ROSE W. J.: Stanisław Staszic, 1755—1826. — *The Slav. and East European Rev.* T. 33: 1955 nr 81 s. 291—303.

159. SOBOLEWSKI Marek: Autorefere-rat pracy kandydackiej „Rola doktryn austromarksizmu w utwierdzeniu burżuazyjnego ustroju w Austrii w latach 1918—1920” W: *Zesz. nauk. UJ* nr 8 *Prawo* 1956 z. 3 s. 257—263.

VII. USTRÓJ SPOŁECZNY

160. Diembo Lew: Ziemielnyje prawootnosznija w klassowoantagoniceskom obszczestwie. Leningrad 1954. Rec. RYMASZEWSKI Zygfryd. *Czas. prawno-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 384—387.

161. Ślaski Kazimierz: Przemiany et-

niczne na Pomorzu Zachodnim w rozwoju dziejowym. Poz. 1954. Rec. DOBROWOLSKA Agnieszka. *Prz. zach.* 1955 nr 9/12 s. 301—303; DZIEWULSKI Władysław: *Zap. hist.* T. 21: 1955 z. 3/4 s. 294—300; THOMSON S. H. *Journ. of Centr. Europ. Affairs R.* 16: 1956 nr 1 s. 102.

162. ŚLASKI Kazimierz: W sprawie przemian etnicznych na Pomorzu Zachodnim. — Prz. zach. 1956 nr 3/4 s. 428—429.

163. ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: W sprawie przedmiotu i problematyki badań nad dziejami osadnictwa. — Kwart. Hist. kult. mater. 1956 nr 2 s. 205—239. Krat. sod. s. 391—392. Sum. s. 400—401.

164. Zajchowska Stanisława: Rozwój sieci osadniczej okolic Poznania (XI—XX wiek) „Przegląd Zachodni R. 1953 nr 6/8”. Rec. ŚWIDERSKI Bolesław. Rocz-i Dziejów społ.-gosp. T. 16: 1954 s. 457—468.

165. Bławatskij Władimir: Ziemledielje w antycznych gosudarstwach siewiernogo Priczernomoria. Moskwa 1953 Rec. DĄBROWSKI Krzysztof. Kwart. Hist. Kult. mater. 1956 nr 4 s. 716—718.

166. Hill Herbert: The Roman niddle class in the republican period. Oxford 1952. Rec. LINDERSKI Jerzy. Prz. hist. T. 47: 1956 z. 3 s. 554—560.

167. Kotula T.: Rozwój terytorialny i organizacja latyfundiów w rzymskiej Afryce w okresie wczesnego cesarstwa. Eos T. 46: 1952/1953 z. 2. Rec. KUPI-SZEWSKI H. Iura T. 7: 1956 s. 412—413.

LESIŃSKI Bogdan: Stanowisko kobiety w polskim prawie ziemskim do połowy XV wieku=zob. poz. 375.

LESIŃSKI Bogdan: Ze studiów nad prawem bliższości w XIV i XV w.=zob. poz. 376.

ŁĘGA Władysław: Społeczeństwo i państwo gdańsko-pomorskie w XII i XIII wieku. = zob. poz. 233.

SZAFLIK Józef Ryszard: Wtórne lokacje na łąkach opuszczonych w Polsce w XV i XVI wieku.=zob. poz. 315.

168. Westermann William L.: The slave systems of Greek and Roman Antiquity. The American Philosophical Society, Philadelphia 1955, pp. XII—180. Rec. KUPISZEWSKI Henryk. Stud. Doc.

Hist. Iur. T. 22: 1956, s. 429—434 i osobn. odb.

169. ZWOLSKI Bogumił: Z problematyki upadku ustroju niewolniczego w Cesarstwie Rzymskim (Najnowsze dyskusje historyków radzieckich). W: Zesz. nauk. UŁ. Ser. 1 Nauki humanist.-społ. 1956 z. 3 s. 39—72. Rés. Rez.

170. ARNOLD Stanisław: Problema genezisa barsčino go foľvarka v Poľše. — Kratkije Soobščeni ja Instituta Slavia noviedieni ja A. N. SSSR. T. 19: 1956 s. 41—45.

171. ASCHKEWITZ Max: Die deutsche Siedlung in Westpreussen im 16., 17., u. 18. Jahrhundert. — Zeitschr. f. Ostforschung R. 1: 1952 s. 553—567.

Rec.: LABUDA Gerard. Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 312—313.

172. ASSMANN Erwin: Die Stettiner Bevölkerung des ersten Jahrhunderts nach der Stadtrechtsverleihung (1243—1352). — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 2: 1953 s. 230—263.

173. BARANOWSKI Bohdan: Rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w województwie łęczyckim i wschodniej części województwa sieradzkiego do połowy XVII wieku. W: Zesz. nauk. UŁ. Ser. 1 Nauki humanist.-społ. 1955 z. 1 s. 81—103. Rés. Sod.

174. BARANOWSKI Bohdan: Położenie i walka klasowa chłopów w królew-szczyznach woj. łęczyckiego w XVI—XVIII wieku. (Wyd. 1) Warszawa 1956, Ludowa Spółdz. Wydawnicza, ss. 139, 1 nlb.

175. BARDACH J.: O klassovoj bor'be pol'skogo krestjanstva v period formirovani ja tovarnogo chozjajstva. (XII- poło-vina XIV v.). — Kratkije soobščeni ja Instituta Slavianoviedieni ja T. 19: 1956 s. 46—63 i nadb.

176. Bieniarzówna Janina: Walka chłopów w kasztelanii krakowskiej. Warsz.

1953. Rec.: GOLDBERG Jakub. Rocz-i
Dziejów społ.-gosp. T. 16: 1954, s. 472—
474.

177. Duby Georges: La Société aux
XIe et XIIe siècles dans la région mâ-
connaise. Paris 1953. Rec. TYMIENIECKI
Kazimierz. Kwart. Hist. Kult. mater.
1956 nr 3 s. 581—585.

178. DWORZACZEK Włodzim.: Prze-
nikanie szlachty do stanu mieszczańskiego
w Wielkopolsce w XVI i XVII w. —
Prz. hist. R. 47: 1956 z. 4 s. 656—684.
Rés. s. 831—832. Rez. s. 825—826.

179. Griekow Boris: Chłopi na Rusi
od czasów najdawniejszych do XVII w.
Warsz. 1955. Rec. TYMIENIECKI Ka-
zimierz. Rocz-i hist. R. 22: 1955/1956
s. 191—194.

180. HECK Roman: Uwagi o gospo-
darce folwarcznej na Śląsku w okresie
Odrodzenia. — Sobótka R. 11: 1956 nr 2
s. 163—211, tab.

181. Kamiński Aleksander: Jaćwież.
Terytorium, ludność, stosunki gospodar-
cze i społeczne. Łódź 1953. Rec. ZAJĄCZ-
KOWSKI Stanisław. Zap. hist. T. 21:
1955 z. 1/2 s. 286—291.

182. KASPERCZAK Stanisław: Struk-
tura klasowa społeczeństwa ruskiego
w powieści dorocznej. W: Zesz. nauk.
UŁ nr 3. Hist. 1956 z. 1 s. 3—48.

183. Lütge Friedrich: Die bayerische
Grundherrschaft. Untersuchungen über
die Agrarverfassung Altbayerns im 16.—
18. Jahrhundert. Stuttgart 1946. Rec.
ZIENTARA Benedykt. Prz. hist. T. 47:
1956 z. 3 s. 572—581.

184. NAMYSŁOWSKI Władysław: Po-
chodzenie szlachty chorwackiej. [Streszcz.]
— Spraw. TNTor. R. 8: 1956 z. 1/4
s. 50—56.

185. PENNERS - ELLWART Hedwig:
Die Danziger Bürgerschaft nach Herkunft
und Beruf 1536—1709. Marburg 1954

ss. VI, 453, 42 tabl., 6 map.

Rec.: Fritz GAUSE. Zeitschr. f. Ostfor-
schung. R. 4: 1955 s. 458—460.

186. ROSŁANOWSKI Tadeusz: Ge-
neza patrycjatu miejskiego w Europie
Zachodniej. Przegląd badań. — Kwart.
hist. R. 63: 1956 nr 3 s. 232—252.

187. RUSIŃSKI Władysław: Drogi roz-
wojowe folwarku pańszczyźnianego. —
Prz. hist. R. 47: 1956 z. 4 s. 617—655, tab.
Rés. s. 829—831. Rez. s. 823—825.

188. SOBCZAK Tadeusz: Zmiany w
stanie posiadania dóbr ziemskich w wo-
jewództwie łęczyckim od XVI do XVIII
wieku. — Rocz. Dziejów społ.-gosp.
T. 17: 1955 s. 163—195, tab. Rés. Sod.

189. TOPOLSKI Jerzy: Położenie i
walka klasowa chłopów w XVIII w.
w dobrach arcybiskupstwa gnieźnień-
skiego. Warszawa, 1956, PWN, ss. 301,
2 nlb.

190. Topolski Jerzy: Problem oczyn-
szowania w Polsce w XVIII wieku na tle
reformy klucza kamińskiego w roku
1725. Roczniki Dziejów Społecznych
i gospodarczych. T. 15: 1953. Rec. SOBI-
SIĄK Walerian. Studia do Dziejów Wiel-
kopolski i Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 332
—334.

191. TUROŃ Bronisław: Materiały do
dziejów wsi śląskiej XV—XVIII wieku
w Oddziale rękopisów Archiwum Archi-
diecezjalnego we Wrocławiu. — Sobótka
R. 11: 1956 nr 2 s. 309—314.

192. TYMIENIECKI Kazimierz: Pow-
stanie zastrzonego poddaństwa chłopów
w Polsce w początkach doby nowożyt-
nej. — Spraw. Pozn. TPN 1955 nr 1
s. 29—31.

193. VETULANI Adam: W sprawie
prawa chłopskiego w Polsce feudalnej. —
Państwo i Prawo 1956 z. 10 s. 618—632.

194. Warężak Jan: Osadnictwo kasz-
telanii łowickiej (1136—1847). Cz. 1.
Łódź 1952. Rec. KAMIŃSKI Adam: Rocz-i
Dziejów społ.-gosp. T. 16: 1954 s. 447—451.

195. WAWRZYŃCZYK Alina: Rozwój krupnego ziemlewności w Podlaszu XV i XVI w. [Rez.] — C. r. Soc. Sc. Wrocław, v. 5: 1950 s. 44—45.

196. WECZERKA Hugo: Herkunft und Volkszugehörigkeit der Lemberger Neubürger im 15. Jahrhundert. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 4: 1955 s. 506—530.

197. ZAJĄCZKOWSKI Stanisław: Problematyka dziejów Jadźwingów w historiografii. [Streszcz. ref.] — Spraw. Łódź. TN R. 6/9: 1951/1954 s. 47—55.

198. Zajonczkowski P. A.: Otmienienia kріepostного права в Росії. Moskwa 1954. Rec. STANKIEWICZ Zbigniew. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 1 s. 190—196; ŚLIWOWSKA Wiktoria, WIERZCHOWSKI Mirosław. Kwart. Inst. Pol. Radz. 1956 nr 2 s. 227—233.

199. ZIENTARA Benedykt: Z zagadnień spornych tzw. „wtórnego poddaństwa” w Europie Środkowej. — Prz. hist. R. 47: 1956 z. 1 s. 3—47. Rés. 247—248. Rez. s. 241—242.

Rec.: NICHTWEISS J.: Zu strittigen Fragen der sogenannten zweiten Leibeigenschaft in Mitteleuropa. Zeitschr. f. Geschichtswissenschaft R. 4: 1956 z. 4 s. 750—754.

200. Żabko-Potopowicz Antoni: Dzieje bartnictwa w Polsce w świetle dotychczasowych badań. Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych. T. 15: 1953. Rec. TYMIENIECKI Kazimierz. Roczn. hist. R. 21: 1953/1954 s. 342—345; OSIĄK Franciszek. Pszczel. 1956 nr 7 s. 29—30.

201. BOBIŃSKA Celina: Pewne aspekty użytkowania „zakupnego” ziemi na materiale małopolskim w drugiej połowie XVIII w. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 81—101.

202. BRODOWSKA Helena: Spory serwitutowe chłopów z obszarnikami w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX w. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 283—298, tab.

203. Dabinnus Georg: Die ländliche Bevölkerung Pommerellens im Jahre 1772 mit Einschluss des Danziger Landgebiets im Jahre 1793. Marburg/Lahn 1953. Rec. LABUDA Gerard. Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 313—315.

204. DERESIEWICZ Janusz: Zmiany w strukturze społecznej miast pod koniec istnienia Rzeczypospolitej szlacheckiej w zwierciadle przyjęć do prawa miejskiego. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 23—28.

205. GOLACHOWSKI Stefan: Relevés statistiques, publics et secrets, concernant les langues et les nationalités dans la région d'Opole. — Rés. C. r. Soc. Sc. Wrocław, v. 5: 1950 s. 40—41.

206. GRZYBOWSKI Konstanty: Burżuazja a obszarnicy w państwie obszarniczo-burżuazyjnym. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 4/5 s. 221—244.

207. Halicz Emanuel: Kwestia chłopstwa w Królestwie Polskim w dobie powstania styczniowego. Warsz. 1955. Rec. STANKIEWICZ Zbigniew. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 171—178.

208. KIENIEWICZ Stefan: Problem rewolucji agrarnej w Polsce w okresie kształtowania się układu kapitalistycznego. — Prz. hist. R. 47: 1956 z. spec. s. 3—39. Rés. s. 260—261. Rez. s. 249—251.

209. KOŁODZIEJCZYK Ryszard: Z zagadnień kształtowania się burżuazji polskiej. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 1 s. 12—54.

Rec.: RADKIEWICZ Wacław: Kilka uwag w związku z artykułem R. Kołodziejczyka o kształtowaniu się burżuazji polskiej. Kwart. hist. R. 63: nr 6 s. 88—94.

210. KUHN Walter: Deutsche Täufer-siedlungen im westukrainischen Raume. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 4: 1955 s. 481—505.

211. LABUDA Gerard: Z nowszych badań zachodnio-niemieckich nad składem etnicznym ludności Pomorza Gdań-

skiego koło r. 1772. — Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 108—119.

MADAJCZYK Czesław: Bilans burżuazyjno-obszarniczej reformy rolnej w Polsce (1918—1939)=zob. poz. 320.

MADAJCZYK Czesław: Burżuazyjno-obszarnicza reforma rolna w Polsce (1918—1939)=zob. poz. 319.

212. ORŁOWSKI Ryszard: Położenie chłopów w dobrach Ordynacji Zamoyckiego w drugiej połowie XVIII w. W: Ann. UMCS. Sect. F. v. 7: 1952 s. 107—170. Rés. Rez.

ORZECZOWSKI Kazimierz: Rozmieszczenie chłopskiej własności podległej na Górnym Śląsku w przeddzień uwłaszczenia.=zob. poz. 323.

213. ORZECZOWSKI Kazimierz: Uwagi o komornikach na Górnym Śląsku u schyłku epoki feudalnej (na przykładzie majątków księcia raciborskiego). W: Zesz. nauk. UW. nr 6 Ser. A Prawo 1956 z. 2 s. 119—160. Rez. Sum.

214. RUTKOWSKI Jan: Studia z dziejów wsi polskiej XVI—XVIII w. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył Witold Kula. Warszawa 1956 PWN. ss. 366, 2 nlb.+errata K. 1.

215. RZEPA Zbigniew: Własność feudalna na Śląsku pod koniec XVIII wieku. — Sobótka R. 11: 1956 nr 2 s. 212—226, tab. mapa.

216. Wąsicki Jan: Kolonizacja niemiecka w okresie Prus Południowych 1793—1806. Przegląd Zachodni. R. 1953 nr 9/10. Rec. MENCEL Tadeusz. Rocz-i Dziejów społ. gosp. T. 16: 1954 s. 451—457.

217. WILLAUME Juliusz: Położenie włościan i antagonizm klasowy w Gościeradowie u schyłku epoki feudalnej. W: Ann. UMCS. Sect. F. v. 7: 1952 s. 1—35. Rés. Rez. i odb. Lublin 1956 ss. 35, 1 nlb.

218. WURZBACHER Gerhard: Studien über den Wandel der sozialen und völkischen Struktur eines Landkreises im pommerschen — westpreussischen Grenzraum zwischen 1773 und 1927. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 2: 1953 s. 190—207.

219. WYSŁOUCH Seweryn: Studia nad koncentracją w rolnictwie śląskim w latach 1850—1914. Struktura agrarna i jej zmiany. Wrocław 1956, Zakład im. Ossolińskich ss. 265, 1 nlb., mapa 1.

VIII. USTRÓJ POLITYCZNY I ADMINISTRACYJNY

1. Zagadnienia ogólne

LEWICKI Tadeusz: Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny.=zob. poz. 15.

220. De Martino Francesco: Storia della costituzione romana. Vol. 1—2 p. 1—2 Napoli 1951, 1954—1955. Rec. STASZKÓW Michał: Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 351—356.

221. ADAMUS Jan: Testament Bolesława Krzywoustego. [Streszcz. ref.] — Spraw. Łódz. TN R. 6/9: 1951/1954 s. 77—80.

222. Baszkiewicz Jan: Powstanie zjednoczonego państwa polskiego na prze-

łomie XIII i XIV w. Warszawa 1954. Rec. GRZYBOWSKI Konstanty: Społeczeństwo i państwo polskie na przełomie XIII—XIV w. Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 283—291; KŪRBISÓWNA Brygida, TYMIENIECKI Kazimierz. Rocz-i hist. R. 21: 1953/1954 s. 285—303; TRAWKOWSKI Stanisław. Prz. hist. T. 47: 1956 z. 3 s. 531—548; JASINSKI Kazimierz. Z problematyki zjednoczenia państwa Polskiego na przełomie XIII i XIV wieku. Zap. hist. T. 21: 1955 z. 1/2 s. 198—241. Sod. s. 344. Sum s. 353—354; ZUBKOWSKI L. K. R. Journ. of Centr. Europ. Affairs R. 16: 1956 nr 1 s. 74—75.

223. BIENIAK Janusz: Ze studiów nad państwem Mieclawa. — *Spraw. TNTor. R.* 7: 1953 z. 1/4 s. 77—84.

224. DĄBROWSKI Jan: Korona Królestwa Polskiego w XIV wieku. Studium z dziejów rozwoju polskiej monarchii stanowej. Wrocław, 1956, Zakład im. Ossolińskich, ss. 145, 3 nlb.

225. DOWIAT Jerzy: Ewolucja państwa wczesnofeudalnego na Pomorzu Zachodnim. — *Prz. hist. T.* 47: 1956 z. 3 s. 459—496. *Rés. s.* 614—615. *Rez. s.* 611—612.

226. DOWIAT J[erzy]: Geneza państwa polskiego. — *Hist. i Nauka Konst.* 1956 nr 3 s. 1—18.

227. Forstreuter Kurt: Vom Ordensstaat zum Fürstentum. Geistige und politische Wandlungen im Deutschordensstaate Preussen unter den Hochmeister Friedrich und Albrecht (1498—1525). Kitzingen/Main 1951. *Rec. DWORZACKOWA Jolanta. Zap. hist. T.* 21: 1955 z. 3/4 s. 305—307; Edgar N. JOHNSON. *Journal of Centr. Europ. Affairs T.* 14: 1954 nr 4, s. 380—381.

228. GRODZISKI Stanisław: Projekt reform prawno-ustrojowych z r. 1673. — *Czas. prawno-hist. T.* 8: 1956 z. 1 s. 168—182. *Rés.*

229. KIELCZEWSKA-ZALESKA Maria: O powstaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego. — BISKUP Marian: Osady na prawie polskim na Pomorzu Gdańskim w pierwszej połowie XV w. — Warszawa, 1956, PWN, ss. 224, 1 nlb, mapy, plany, mapy 3 luźne. PAN — Instytut Geografii — *Prace geograficzne* nr 5;

Rec.: WRZOSEK Antoni. Prz. geogr. 1956 z. 4 s. 828—830.

230. Kostuś Wojciech: Władztwo Polski nad Łęborkiem i Bytowem. Studium historyczno-prawne Wr. 1954. *Rec. LABUDA Gerard: Czas. prawno-hist. T.* 8: 1956 z. 2 s. 357—359; CZACHAROWSKI Antoni: Spór o ziemię Łębońską i By-

towską w latach 1455—1526. *Rocz-i hist. R.* 21: 1953/1954 s. 304—313; LESIŃSKI Henryk. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 3 s. 179—183; KOS RABCEWICZ ZUBKOWSKI Ludwik. *Journ. of Centr. Europ. Aff. T.* 15: 1955 nr 2 s. 214.

231. KNOPPEK Witold: Układ i rozwój sił politycznych w Polsce na przełomie Odrodzenia oraz ich związek z genezą dwuizbowego sejmu. [Streszcz. ref.] *W: Zesz. nauk. UP* 1956 z. spec. s. 152—153. *Dyskusja: s.* 157—160.

232. Labuda Gerard: Pierwsze państwo słowiańskie. Państwo Samona. Poznań 1949. *Rec. S. Harrison THOMSON. Journ. of Centr. Europ. Aff. T.* 11: 1951 nr 3 s. 315; Ludwik KOS RABCEWICZ ZUBKOWSKI *ibid. T.* 14: 1954 nr 3 s. 297—299.

233. ŁĘGA Władysław: Społeczeństwo i państwo gdańsko-pomorskie w XII i XIII wieku. Poznań 1956, Instytut Zachodni, ss. 4 nlb., 307, 2 nlb., ilustr. mapy + errata. *Prace Instytutu Zachodniego*, nr 19.

234. NAMYSŁOWSKI Władysław: Historyczny zarys ustroju Policy, autonomicznego obszaru w Dalmacji. Toruń, 1956, (PWN), ss. 44, 7 nlb. *Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu. R.* 59: 1954 z. 1.

235. NATANSON-LESKI Jan: Rzut oka na podziały według statutu Bolesława Krzywoustego. — *Czas. prawno-hist. T.* 8: 1956 z. 2 s. 219—226.

236. Paszkiewicz Henryk: The origin of Russia. London 1954. *Rec.: KOCZY Leon. Antemurale II: 1955 s.* 86—96. [w jęz. angielskim]; HALECKI Oscar. The American Slavic and East European Review *T.* 14: 1955 s. 403—404; A. BRUCE BOSWELL. The Slav. and East Eur. Rev. *T.* 34: 1956 nr 83 s. 502—504.

237. PIWARSKI Kazimierz: Hołdy Pruskie. — *Rocz-i hist. R.* 21: 1953/1954 s. 151—174. *Rés. Rez.*

238. Pollakówna Marzena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. Poz. 1953. Rec. KAMIŃSKI A. Rocz-i hist. R. 21: 1953/1954 s. 336—342; POREBSKA Krysztyna. Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 317—321.

239. RHODE Gotthold: Die Ostgrenze Polens. Politische Entwicklung, kulturelle Bedeutung und geistige Auswirkung. T. 1, Köln 1955.

Rec.: LABUDA Gerard. Prz. zach. 1956 nr 3/4 s. 406—409; SMOGORZEWSKI Kazimierz: Niemiec o wschodniej granicy Polski. Wiadomości R. 11: 1956 nr 46 s. 2; JOHANSEN P. Hansische Geschichtsblätter R. 74: 1956 s. 213.

240. ROSIN Ryszard: Geneza państwa polskiego w historiografii niemieckiej okresu międzywojennego. W: Zesz. nauk. UŁ. Ser. 1 Nauki humanist. społ. 1955. z. 1 s. 105—123. Sod. Sum.

241. SANDOW Erich: Die polnisch-pomerellische Grenze 1309—1454. Kitzingen a/Main 1954 ss. V, 67.

Rec.: PAPKE Gerhard. Zeitschrift f. Ostforsch. R. 4: 1955 s. 298—299.

242. SZCZANIECKI Michał: Główne linie rozwoju feudalnego państwa zachodnio-pomorskiego Cz. II (1478—1848). -- Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 93—167. Rés.

243. SKWARCZYŃSKI P.: The Problem of Feudalism in Poland up to the Beginning of the 16th Century. — The Slavonic and East European Review T. 34: 1956 nr 83 s. 292—310.

244. STÖKL Günther: Die Wurzeln des modernen Staates in Osteuropa. — Jahrbücher f. Gesch. Osteur. Bd. I: 1953 s. 255—269.

245. SUŁOWSKI Z[ygmunt]: Rozwój terytorialny państwa Mieszka I. [Streszcz.]. — Spraw. KUL nr 6: (1. IX. 1952 —31. VIII. 1953) s. 24—29.

245a. TUMLER Marian: Der Deutsche Orden im Werden, Wachsen und Wirken bis 1400 mit einem Abriss der Geschichte

des Ordens von 1400 bis zur neuesten Zeit. Wien 1955 ss. 746.

Rec.: PŁOCHL Willibald. Österr. Archiv f. Kirchenrecht R. 7: 1956 z. 1 s. 162.

246. TYMIENIECKI Kazimierz: Zagadnienia Śląskie doby dawniejszej w historii i historiografii. — Rocz-i hist. R. 21: 1953—1954 s. 9—107. Rés. Rez.

247. WACHOWIAK Bogdan: Główne etapy procesu przewycięzania rozdrobnienia feudalnego na Pomorzu Zachodnim w XV wieku. — Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T. 1: 1955 z. 2 s. 5—53.

248. WINKLER-SERAPHIN Brigitte: Das Verhältnis der preussischen Ostprovinzen, insbesondere Ostpreussens zum Deutschen Bund im 19. Jahrh. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 4: 1955 s. 321—350, R. 5: 1956 s. 1—33.

249. REK Tadeusz: Pierwsze lata dyktatury Piłsudskiego 1926—1930 w świetle sprawozdań sejmowych i senackich. Warszawa, 1956, Ludowa Spółdz. Wydawn. ss. 318, 2 nlb.

250. WANDYCZ Piotr S.: The Polish precursors of federalism. — Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 12: 1953 nr 4 s. 346—355.

WYSŁOUCH Seweryn: Studia nad koncentracją w rolnictwie śląskim w latach 1850—1914. Struktura agrarna i jej zmiany = zob. poz. 219.

2. Panujący, władze centralne

ADAMUS Jan: Testament Bolesława Krzywoustego. = zob. poz. 221.

251. HELLMANN Manfred: Der deutsche Orden und die Königskrönung des Mindaugas. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 3: 1954 s. 387—396.

252. MEYSZTOWICZ Walerian Ks.: Koronacje pierwszych Piastów. W: Sacrum Poloniae Millenium T. 3. Rzym 1956 s. 281—384 i odb. Rzym 1956 ss. 104.

PIWARSKI Kazimierz: Hołdy Pruskie. =zob. poz. 237.

253. Rostocki Władysław: Władza wódców naczelných w powstaniu listopadowym. Wr. 1955. Rec. ZAJEWSKI Władysław, SOBOCIŃSKI Władysław. Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 370—382.

3. Konstytucje, parlamentaryzm

254. Wiliński A.: Destinatio w inskrypcji z Heba a system i praktyka wyborcza wczesnego pryncypatu [Destinatio in the Inscription from Heby and the System and Practice of Elections under the Early Principate] in Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska II. 2 (1955) Sectio G. 249—278. Rec. H. KUPISZEWSKI. Iura T. 7: 1956 s. 456—457.

AKTA SEJMIKOWE województwa krakowskiego. T. 2. 1621—1660. Fasc. 1—2.=zob. poz. 5.

255. Czapliński Władysław: Dwa sejmy w roku 1652. Studium z dziejów rozkładu Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII wieku. Wr. 1955. Rec. KERSTEN Adam. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 6 s. 110—115; PIWARSKI K[azimierz]. Rocz-i hist. R. 22: 1955/1956 s. 237—243.

256. CZAPLIŃSKI Władysław: Kilka uwag o działalności sejmowej Stanisława z Brzezia Chrząstowskiego. — Reform. w Pol. R. 12: 1953/55 nr 45/50 s. 254—260. Sod. s. 426—427. Sum. s. 434.

DĄBROWSKI Jan: Korona Królestwa Polskiego w XIV wieku.=zob. poz. 224.

257. KOWALSKA Halina: Walka o dziesięciny na sejmach egzekucyjnych w latach 1562—1565. — Odrodz. Reform. w Polsce T. 1: 1956 s. 71—101. Res. s. 271—272. Rez. 264—265.

KNOPPEK Witold: Układ i rozwój sił politycznych w Polsce na przełomie Odrodzenia oraz ich związek z genezą dwuizbowego sejmku.=zob. poz. 231.

258. BUSZKO Józef: Sejmowa reforma wyborcza w Galicji 1905—1914. Warszawa, 1956, PWN, ss. 299, 1 nlb, mapa 1.

259. CIEŚLAK Tadeusz: Reforma pruskiego prawa wyborczego w okresie imperializmu. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 75—98. Rés.

260. Dulczewski Zygmunt: Walka o szkołę na wsi galicyjskiej w świetle stenogramów sejmiku krajowego 1861—1914. Warsz. 1953. Rec. DOBROWOLSKI H[enryk]. Rocz-i hist. R. 21: 1953/1954 s. 355—359.

261. GWIŹDŹ Andrzej: Burżuazyjno-obszarnicza Konstytucja z 1921 roku w praktyce. Warszawa, 1956, Wydawn. Prawnicze, ss. 360.

262. PIETRZAK Michał: Zagadnienie wolności słowa w Polsce burżuazyjno-obszarniczej w latach 1918—1926. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 99—155.

REK Tadeusz: Pierwsze lata dyktatury Piłsudskiego 1926—1930 w świetle sprawozdań sejmowych i senackich.=zob. poz. 249.

4. Administracja

263. KUNDEREWICZ Cezary: Z dziejów biurokracji w ptolemejskim i rzymskim Egipcie. — Meander 1956 nr 5 s. 163—169. Summ. S. 204.

264. TAUBENSCHLAG Raphael: Errors of Officials in Roman Egypt. — Iura T. 7: 1956, s. 1—5.

265. BISKUP Marian: Podziały administracyjne województwa chełmińskiego w drugiej połowie XVI wieku. [Komentarz] — Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T. 1: 1955 z. 2 s. 105—127, mapa.

266. GÓRSKI Karol: Ewolucja urzędu gubernatora w krajach nadbałtyckich. — Spraw. TNTor. R. 7: 1953, z. 1/4 s. 84—87.

267. KIPA Emil: Stanisław Kostka Potocki jako minister wyznań religijnych. — Rocz. Hist. Szt. T. 1: 1956 s. 442—449.

DERESIEWICZ Janusz: Komisja dobrego porządku dla wsi wielkopolskiej. = poz. 24b.

267a. Heike Otto: Die Provinz Südpreußen. Preussische Aufbau- und Verwaltungsarbeit im Warthe- und Weichselgebiet 1793—1806. Marburg a. d. Lahn 1953. Rec.: WĄSICKI Jan. W sprawie Prus Południowych. — Studia i mater. do dziejów Wielkop. i Pomorza T. 1: 1955 z. 1 s. 326—341.

267b. JAROS Jerzy: Organizacja rządowej administracji górniczej na Śląsku w latach 1769—1922. — Archeion T. 26: 1956 s. 187—213.

268. LONGCHAMPS Franciszek: Z historii ustroju uniwersytetów w Niemczech burżuazyjnych: źródła prawa uniwersyteckiego. [Komunikat.] — Spraw. Wrocław. TN R. 7: 1952. s. 76—86.

PIETRZAK Michał: Zagadnienie wolności słowa w Polsce burżuazyjno-obszarnej w latach 1918—1926. = zob. poz. 262.

269. WERNIK Andrzej: Miejskie Zakłady Zaopatrzenia Warszawy — ich powstanie, świetność i upadek (1914—1939). — Ob. Warsz. 1956 nr 10 s. 20—23.

5. Skarbowość

270. GÓRALSKI Zbigniew: Taryfa mostowego i grobelnego województwa lubelskiego z 1767 r. — Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 3 s. 541—574, ilustr. tab. mapa.

GUMOWSKI Marian: Mennica bydgoska. = zob. poz. 62.

271. KIERSNOWSKI Ryszard: Główne momenty rozwoju środków wymiany na Pomorzu wczesnofeudalnym. — Wiad. Archeol. 1956 z. 3 s. 229—251, tab. Krat. sod. Sum.

272. KOWALSKA Halina, SZCZEPKOWSKI Józef J.: Łowiectwo polskie w czasach feudalnych XV—XVIII w. — Łowiec pol. 1956 nr 2 s. 4, 6.

KUBIAK Władysław: Zagadnienie

„odważników handlowych” u Ibrahima ibn Jakuba. = zob. poz. 384.

273. Rachunki generalne Seweryna Bonera. 1545. Wyd. Olga Łaszczyńska. Kr. 1955. Rec. MODRZEWSKA Halina. Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 3 s. 606—608.

274. RACHUNKI z prac budowlanych na zamku w Nowym Mieście Korczynie w latach 1403—1408. Oprac. Jadwiga Karwasińska. — Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 2 dod. s. 409—490, ilustr. Sok. Sum. i odb. Warszawa 1956 ss. XV, 68, 2 tabl.

6. Wojskowość

275. DEMBSKI Krzysztof: Wojska nadworne magnatów polskich w XVI i XVII wieku. W: Zesz. nauk. UAM nr 3 Hist. 1956 z. 1 s. 49—96.

276. Kalinyczew F. J.: Russkoje wojsko w II połowie XVII wieku. Moskwa 1954. Rec. GOLDBERG Jakub. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 154—159.

277. Kalinyczew F. J.: Prawowyje woprosy wojennoj organizacii russkogo gosudarstwa II połowy XVII wieku. Moskwa 1954. Rec. GOLDBERG Jakub. Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 2 s. 154—159.

278. Nowak Tadeusz: Polska sztuka wojenna w czasach Odrodzenia. Warsz. 1955. Rec. STEFAŃSKA Z.: O albumie... Myśl wojsk. 1956 nr 5 s. 105—114.

279. SARNOWSKA Wanda: Wojsko polskie w okresie wczesnopiastowskim. — Dawna Kult. 1956 nr 1 s. 46—55, ilustr. rys.

280. WIMMER Jan: Wojsko Rzeczypospolitej w dobie wojny północnej 1700—1717. W-wa 1956. Wydawn. Min. Obrony Narod. ss. 610, 2 nrb., map 29, tabl. objęte liczbowaniem, ilustr. portr. plany.

7. Organizacja miast

281. DĄBROWSKI K[rzysztof], UZDOWSKA T[eresa], MŁYNARSKA M[arta]: Kalisz w starożytności i średnio-

wieczu. Wrocław 1956, Zakład im. Ossolińskich. ss. 108, tabl. 1, ilustr. mapy, pl., err. k. 1.

282. Geschichte der Stadt Posen. Neuendettelsau 1953. Rec.: MASCHKE Erich. Osteuropa R. 5: 1955 nr 1 s. 73.

283. [PISKORSKA Helena] H. P.: Rzemieślnicze cechy w Toruniu. — Nowy Tor. 1956 nr 40 s. 2.

284. RHODE Gotthold: Polnische Veröffentlichungen zur Geschichte der Stadt Posen. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 3: 1954 s. 461—467.

ROŚLANOWSKI Tadeusz: Geneza patrycjatu miejskiego w Europie Zachodniej. = zob. poz. 186.

285. Ruszczynska Teresa, Ślawska Aniela: Poznań Warsz. 1953, Rec. HERBST Stanisław, MAISEL Witold, Studia do dziejów Wielkop. Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 322—331.

286. WAKAR Andrzej, WOLSKI Bolesław: Sześć wieków Olsztyna. Olsztyn 1956, ss. 84, 4 nrb., tabl. 1, pl. 2, ilustr. portrety.

287. Z DZIEJÓW cechu warszawskich piekarzy. — Prz. piek. 1956 nr 1 s. 20; nr 2 s. 20; nr 5 s. 20; nr 6 s. 20; nr 7/8 s. 31; nr 9 s. 19—20.

BARTEL Oskar: Do historii Brzezin i prepozytury brzezińskiej Andrzeja Frycza Modrzewskiego = zob. poz. 142.

288. Cieślak Edmund: Przywileje Gdańska w okresie wojny 13-letniej na tle przywilejów niektórych miast bałtyckich. Czas. prawno-hist. T. 6: 1954. z. 1. Rec. KOWALENKO Władysław: Rocz-i Dziejów społ. gosp. T. 17: 1955 ss. 250—255.

289. DZIEWULSKI Władysław: Problem zaludnienia Szczecina na przełomie XVI i XVII w. — Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 203—227, tab. Sod. s. 330—331. Sum. s. 337—338.

290. DZIEWULSKI Władysław: Problem genezy miasta Strzegomia. — Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 2 s. 240—261, ilustr. rys. mapy. Krat. sod. s. 392—393. Sum. s. 401—402.

291. Gierszewski Stanisław: Elbląski cech armatorski w XVIII wieku. Roczniki Dziejów społecznych i gospodarczych. T. 15: 1953. Rec. KĄDZIÓŁKA Jerzy: Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza T. 2: 1956, z. 1 s. 305—307.

292. Helbig Herbert: Das Vorortproblem in der Frühzeit des Städtewesens im Gebiet der deutschen Ostkolonisation. T. 1 Tübingen 1952. Rec. LALIŁ Tadeusz. Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 1 s. 141—142.

293. Herbst Stanisław: Miasta i mieszczaństwo Renesansu polskiego Warsz. 1954. Rec. KACZMARCZYK Zdzisław. Rocz-i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 ss. 255—256.

294. JAŻDŻEWSKI Konrad: Wczesnośredniowieczne osadnictwo miasta Włocławka i jego najbliższej okolicy. — Mat. wczesnośredn. T. 4: 1956, s. 109—148, ilustr. mapy. Krat. sod. Sum.

295. Kamińska Janina: Grody wczesnośredniowieczne ziem Polski środkowej na tle osadnictwa. Łódź 1953. Rec. MŁY-NARSKA Marta. Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 1 s. 131—140, mapa.

296. KLOSE August: Die Stadtverfassungen in den Wojewodschaften Schlesiens. Iur. Diss. Marburg/Lahn 1951.

297. KUCZYŃSKI Stefan M.: Iz drieniejszej istorii Pieriemyszl'a. [Rez.] — C. r. Soc. Sc. Wrocł. v. 5: 1950 s. 33—37.

298. KULEJEWSKA-TOPOLSKA Zofia: Oznaczenia i klasyfikacje miast w dawnej Polsce (XV—XVIII w.) — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 253—268.

299. LALIŁ Tadeusz: Stare miasto w Łęczycy. Przemiany w okresie poprzedzającym lokację — schyłek XII i po-

czątek XIII w. — Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 4 s. 631—678 ilustr., rys. mapy. Krat. sod. s. 743—745. Sum. s. 748—750.

LESIŃSKI Bogdan: W sprawie postanowienia statutu warckiego o cechach. = zob. poz. 36.

300. LUDAT Herbert: Die Bezeichnung für „Stadt“ im Slavischen. W: Syntagma Friburgense. Historische Studien Hermann Aubin dargebracht zum 70. Geburtstag am 23. 12. 1955. Lindau u. Konstanz 1956 s. 107—123.

300a. MAISEL Witold: Cech tragarzy poznańskich i jego statut z roku 1581. — Studia i mater. do dziejów Wielkop. i Pom. T. 1: 1955 z. 1 s. 275—283.

301. MAZURKIEWICZ Józef: Jurydyki lubelskie. Wrocław 1956, Zakład im. Ossolińskich Wydawn. PAN. ss. 160, plan 1. Polska Akademia Nauk, Komitet Nauk Prawnych. Studia nad Historią Państwa i Prawa Seria 2 z. 5.

Rec. REDER Jerzy: Poznajemy historię Lublina. Kamena 1956 nr 7/8 s. 30—32.

302. MITKOWSKI Józef: Uście Zielone — miasteczko prywatne ze szczególnym uwzględnieniem stanu w XVIII wieku. W: Zesz. nauk. UJ nr 7 Hist. 1956 s. 2 s. 113—163, tab., wyk., mapy.

303. Piekarczyk Stanisław: Studia z dziejów miast polskich XIII—XIV w. Rola miast w walce o zjednoczenie ziem polskich i we wcześniejszym okresie monarchii stanowej do 1370 r. Warsz. 1955. Rec. BASZKIEWICZ Jan. Prz. hist. R. 47: 1956 z. 2 s. 400—417; REJNUŚ Miłoś. Sleszky Sbornik R. 54: 1956 nr 4 s. 562—564.

304. Ptaśnik Jan: Miasta i mieszczaństwo w dawnej Polsce. Warszawa 1949. Rec. S. H. THOMSON. Journal of Centr. Europ. Aff. T. 12: 1952 nr 1 s. 97.

305. Szczecin i Wolin we wczesnym średniowieczu. Wr. 1954. Rec. LECIEJEWICZ Lech. Wiad. archeol. 1956 z. 3 s. 233—284.

306. Woronin N. N.: Driewnije Grodno. Moskwa 1954. Rec. ALEKSANDROWICZ Stanisław. Kwart. Hist. Kult. mater. 1956 nr 1 s. 142—147.

307. WYROBISZ Andrzej: Rzemiosło paryskie w XV wieku w świetle statutow cechowych. — Kwart. Hist. Kult. Mater. 1956 nr 4 s. 679—703, ilustr. Krat. sod. s. 746—747. Sum. s. 750—752.

DERESIEWICZ Janusz: Zmiany w strukturze społecznej miast pod koniec istnienia Rzeczypospolitej szlacheckiej w zwierniadle przyjęć do prawa miejskiego. = zob. poz. 204.

308. ROSTWOROWSKI Emanuel: W sprawie Gdańska w dobie Sejmu Czteroletniego. — Zap. hist. T. 21: 1955 z. 1/2 s. 114—132. Sod. s. 340—341. Sum. s. 349—350.

SKUBISZEWSKI Krzysztof: Gdańsk w prawie międzynarodowym w latach 1919—1939. = zob. poz. 395.

309. STRZELECKI Edward. Kilka uwag o podziale zawodowym ludności Warszawy w 1827 r. — Prz. statyst. 1956 z. 1 s. 67—88, tab. Rez. Sum.

8. Organizacja wsi

BŁAWATSKI Włodimir: Ziemledzieje w antycznych gosudarstwach siewiernego Priczernomoria. = zob. poz. 165.

310. KAPPESOWA Halina: Wieś biżantyjska i jej struktura w świetle badań współczesnej historiografii burżuazyjnej i radzieckiej. W: Zesz. nauk. UŁ. ser. 1 Nauki humanist.-społ. 1955 z. 1 s. 47—79. Rés. Sod.

ARNOLD S[tanisław]: Problema genezisa barščinogo foľvarka v Poľše = zob. poz. 170.

311. Burszta Józef: Zagadnienie „nawisia” w osadnictwie wiejskim. Lud T. 41: 1954 cz. 1. Rec. ZAJCHOWSKA Stanisława. Roczn. i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 s. 291—294.

312. INGLOT Stefan: Z dziejów organizacji administracji folwarku na Dolnym Śląsku na podstawie instruktarza ekonomicznego z początków XVIII wieku. — Sobótka R. 11: 1956 nr 2 s. 227—268.

INWENTARZE dóbr szlacheckich powiatu kaliskiego. T. 1. Od XVI do połowy XVIII w. = zob. poz. 12.

KIEŁCZEWSKA-ZALESKA Maria: O powstaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego. — BISKUP Marian: Osady na prawie polskim na Pomorzu Gdańskim w pierwszej połowie XV w. = zob. poz. 229.

313. Ludat Herbert: Vorstufen und Entstehung des Städtewesens in Osteuropa. Köln 1955. Rec. LABUDA Gerard: Prz. zach. 1956 nr 3/4 s. 416—417.

LÜTGE Friedrich: Die bayerische Grundherrschaft. = zob. poz. 183.

314. MACZAK Antoni: Folwark pańszczyźniany a wieś w Prusach Królewskich w XVI i XVII wieku. — Prz. hist. R. 47: 1956 z. 2 s. 353—392, tab. Rés. s. 456—458. Rez. s. 449—452.

Rec.: TOEGEL M. Českoslov. Časopis Histor. R. 4: 1956 nr 4 s. 702.

RUSIŃSKI Władysław: Drogi rozwojowe folwarku pańszczyźnianego. = zob. poz. 187.

RUTKOWSKI Jan: Studia z dziejów wsi polskiej XVI—XVIII w. = zob. poz. 214.

315. SZAFLIK Józef Ryszard: Wtórne lokacje na łanach opuszczonych w Polsce w XV i XVI wieku. W: Ann. UMCS Sect. F. v. 7: 1952 s. 171—200. Rés. Rez.

316. von UNRUH Georg Christoph: Die Selbstverwaltung deutscher Gemeinden in Polen im Spiegel örtlicher Satzungen. — Zeitschr. f. Ostforschung R. 4: 1955 s. 590—602.

DERESIEWICZ Janusz: Komisja dobrego porządku dla wsi wielkopolskiej = poz. 24b.

317. Doležal Miloslav: Pokusy o zákonou úpravu rolnických poměrů v polské revoluci 1830—1831. Právní-Historické Studie T. 1: 1955 Rec. ŠRENIOWSKI Stanisław. Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 382—383.

318. KOWECKI J[erzy]: Reformy chłopskie insurekcji 1794 roku. — Hist. i Nauka konst. 1956 nr 3 s. 19—35.

319. MADAJCZYK Czesław: Burżuazyjno-obszarnicza reforma rolna w Polsce (1918—1939). — Warszawa, 1956, „Książka i Wiedza”, ss. 463, 1 nrb.

320. Madajczyk Czesław: Bilans burżuazyjno-obszarniczej reformy rolnej w Polsce (1918—1939). — Kwartalnik Historyczny R. 61: 1954 nr 2. Rec. MISIUNIA Władysław. Rocz-i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 s. 233—237.

321. Orzechowski Kazimierz: Przekształcenia praw chłopów do ziemi na Górnym Śląsku w końcu XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku. Czas. prawno-hist. T. 6: 1954 z. 1. Rec. RADWAŃSKI Zbigniew. Rocz-i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 s. 241—244.

322. ORZECOWSKI Kazimierz: Kilka wyjaśnień w przedmiocie przekształceń praw chłopów do ziemi w końcu XVIII i pierwszej połowie XIX wieku. Rec.: MICHAŁKIEWICZ Stanisław. W sprawie uwag K. Orzechowskiego. — Sobótka R. 11: 1956 nr 2 s. 290—298.

323. ORZECOWSKI Kazimierz: Rozmieszczenie chłopskiej własności podległej na Górnym Śląsku w przeddzień uwłaszczenia. — Sobótka 1956 nr 3 s. 317—379, tab. mapy.

TUROŃ Bronisław: Materiały do dziejów wsi śląskiej XV—XVIII wieku w Oddziale rękopisów Archiwum Archidiecezjalnego we Wrocławiu. = zob. poz. 191.

IX. KOŚCIOŁY I WYZNANIA

324. CHOJNACKI Władysław: Zbory prusko-ewangelickie w byłych Prusach Wschodnich w XVI—XX w. — Reform. w Pol. R. 12: 1953/55 nr 45/50 s. 303—412, mapa. Sod. s. 427—428. Sum. s. 436—437.

324a. Feltz Firminus P., O. F. M.: De coniugum admissione in religionem. Roma 1941. Rec.: PETRANI A[leksy] ks. Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 1: 1949 s. 412—414.

324b. Ganga Ferdinando: De processu canonizationis a primis ecclesiae saeculis usque ad Codicem Iuris Canonici. Romae 1940. Rec. PETRANI A[leksy] ks. Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 1: 1949 s. 402—404.

HEYDEN Hellmuth: Verzeichnis von Büchern und Aufsätzen zur Kirchengeschichte Pommerns. = zob. poz. 399.

324c. Holböck Carl: Die Bination. Rechtsgeschichtliche Untersuchung. Roma 1941. Rec.: PETRANI A[leksy] ks. Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 1: 1949 s. 405—408.

JANKOWSKI Bogdan ks.: Dokoła tzw. „klauzul rozwodowych” pierwszej Ewangelii (Mt. 5, 32, 19, 9). = poz. 361a.

324d. Köster Laurentius P., O. F. M.: De custodia sanctissimae Eucharistiae. Disquisitio historico-iuridica. Romae, 1940. Rec.: PETRANI A[leksy] ks. Rocz-i teologiczno-kanoniczne. R. 1: 1949 s. 393—401.

325. Kupfer Franciszek: Pinkas K'szejrim. (Księga protokołów elektorów gminy żydowskiej w Poznaniu). Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego 1953 nr 2/3. Rec.: DERESIEWICZ Janusz. Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza. T. 2: 1956 z. 1 s. 291—293.

325a. Lombardi Emmanuel P., O. F. M.: De pastorum obligatione applicandi missam pro populo. Dissertatio historico-iuridica. Roma 1940. Rec.: PETRANI A[leksy] ks. Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 1: 1949 s. 408—411.

326. MEYSZTOWICZ Walerian: Les diocèses en Pologne. W: Dictionnaire d'Histoire et de Géographie ecclésiastique. Louvain 1951 (Chełm s. 606—614. Chełmno s. 616—626).

326a. PETRANI Aleksy ks.: Geneza większości kwalifikowanej. — Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 3: 1956 z. 1 s. 311—320.

RYBCZYK Józef ks.: Instytucja uzdrowienia małżeństwa w związku w świetle wypowiedzi Benedykta XIV. = zob. poz. 377.

327. Szostkiewicz Zbigniew: Katalog biskupów obrz. łac. przedrozbiorowej Polski. W: Sacrum Poloniae Millenium. Rozprawy, szkice, materiały historyczne. T. 1 Romae 1954. Rec. FIAŁKOWSKI Józef. Collect. theol. R. 26: 1955 fasc. 2 s. 373—381.

328. Rogalski Aleksander: Kościół katolicki na Śląsku. Studia nad dziejami diecezji wrocławskiej. Warsz. 1955. Rec. KŁAFKOWSKI Alfons: Studia nad dziejami diecezji wrocławskiej. Życie i Myśl 1955 nr 5/6 s. 252—261.

329. ROGALSKI Aleksander: Kościół katolicki na Warmii i Mazurach. Warszawa, 1956, „Pax” ss. 401, 2 nłb.

ABRAHAM Władysław: Statuty kapituły w Kruszwicy. = zob. poz. 4.

BARTEL Oskar: Do historii Brzezin i prepozytury brzezińskiej Andrzeja Frycza Modrzewskiego. = zob. poz. 142.

330. BARYCZ Henryk: Dokumenty i fakty z dziejów Reformacji. — Reform. w Pol. R. 12: 1953/55 nr 45/50 s. 215—245. Sod. s. 424—425. Sum. s. 432—434.

330a. BOBER Piotr ks.: Z dziejów synodów dawnej diecezji krakowskiej w XIV, XV i XVI w. — Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 3: 1956 z. 1 s. 75—117.

331. Chłopocka Helena: Powstanie

i rozwój wielkiej własności ziemskiej opactwa cystersów w Kołbaczu w XII—XIV wieku. Poz. 1953. Rec. MYŚLIŃSKI Kazimierz. *Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza*. T. 1: 1955 z. 2 ss. 295—299; CORDOLIANI A. *Bibliothèque de l'École des Chartes* R. 113: 1956 [wyd. 1956] s. 271—272.

332. DĄBROWSKI Henryk: Rozrost wielkiej własności klasztoru henrykowskiego. — *Spraw. Pozn. TPN* 1955 nr 1 s. 19—20.

333. DĄBROWSKI Henryk: Uformowanie się wielkiej własności feudalnej Klasztoru Cystersów w Henrykowie. — *Rocz-i hist. R.* 21: 1953/1954 s. 109—149. Rés. Rez.

333a. KŁOCZOWSKI Jerzy: Dominowanie polscy na Śląsku w XIII i XIV wieku. *Lublin* 1956 ss. XXVII, 1 nlb., 356, mapa 1. Tow. Nauk. KUL. — *Rozpr. wydz. histor.-filolog. (sekcja og.)* t. 17.

KURAS Stanisław: Statuty i przywileje bractwa kapłanów dekanatu zatorskiego. 1378—1525. = zob. poz. 13.

334. LANCKOROŃSKA Karolina: Le vestigia del rito cirillo-metodiano in Polonia. Conferenza tenuta il 25. 2. 1954 all'Istituto Storico Polacco a Roma nell'Aula dell' AIRI. — *Antemurale I*: 1954 s. 13—28.

335. LANCKOROŃSKA Karolina: De altero Archiepiscopatu Poloniae saec. XI. [Streszczenie odczytu]. — *Antemurale II*: 1955 s. 167—168.

336. LEHR - SPŁAWIŃSKI Tadeusz: Czy są ślady istnienia liturgii cyrylo-metodejskiej w Polsce? — *Tyg. powsz.* 1956 nr 1 s. 4—5.

337. LEPSZY Kazimierz, KAMIŃSKA A.: Geneza i program społeczny radykalnego nurtu Braci Polskich. = zob. poz. 148.

338. Manteuffel Tadeusz: Papiestwo i cystersi ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w Polsce na przełomie XII i XIII w. *Warsz.* 1955. Rec. TYMIE-

NIECKI Kazimierz. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 3 s. 167—173.

PATYKIEWICZ Walenty ks.: Statuty kolegiaty rudzko-wieluńskiej = poz. 18a.

339. Silnicki Tadeusz: Arcybiskup Mikołaj Trąba. *Warsz.* 1954. Rec. MALE-CZYŃSKA Ewa. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 2 s. 150—154; LIPSKA Anna. *Sobótka R.* 11: 1956 nr 1 s. 133—138.

340. SILNICKI Tadeusz, GOŁĄB Kazimierz: Arcybiskup Jakub Świnka i jego epoka. *Warszawa*, 1956, „Pax” ss. 311, 1 nlb.

341. SZCZEŚNIAK Bolesław: Benoit le Polonais, dit le Vratislavien, et son rôle dans l'union de la Ruthénie de Halicz avec Rome en 1246. — *Antemurale I*: 1954 s. 39—50.

342. TAZBIR Janusz: Walka z Bracmi Polskimi w dobie kontreformacji. — *Odrodz. Reform. w Polsce* T. 1: 1956 s. 165—207. Rés. s. 274—275. Rez. s. 267.

343. Topolski Jerzy: Rozwój latyfundiów arcybiskupstwa gnieźnieńskiego od XVI do XVIII wieku. Poz. 1955. Rec. ŻYTKOWICZ Leonid. *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 1 s. 174—178; SOBISIAK Walerian. *Studia do Dziejów Wielkop. Pomorza* T. 2: 1956 z. 1 s. 334—336; WÓJCICKA Janina. *American Historical Review* T. 61: 1956 nr 3 s. 715—716.

344. URBAN Wacław: Losy Braci Polskich od założenia Rakowa do wygnania z Polski. — *Odrodz. Reform. w Polsce* T. 1: 1956 s. 103—139. tab. Rés. s. 272—273. Rez. s. 265—266.

VETULANI Adam: Dekretały papieskie jako źródło do poznania dziejów dawnego prawa polskiego. = zob. poz. 46.

345. WIELGOSZ Zbigniew: Początki wielkiej własności klasztornej cystersów w Lubiążu. — *Rocz-i hist. r.* 22: 1955/1956 s. 61—126. *Krat. sod.* Rés.

345a. WÓJCİK Walenty ks.: Dzwonienie na „Anioł Pański” w polskim prawie

przedtrydenckim. — *Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 2: 1955 s. 223—241.*

345b. WÓJCIK Walenty ks.: Organizacja i działalność okręgowego oficjalu sandomierskiego w latach 1682—1685. — *Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 3: 1956 z. 1 s. 257—284.*

345c. ŻYWCZYŃSKI Mieczysław ks.: Powstanie i cel kapituły pułtuskiej. — *Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 2: 1955 s. 177—192.*

346. ROGALSKI Aleksander: Materiały do dziejów postawy społeczno-politycznej władz kościelnych na Śląsku od połowy XVIII do połowy XIX wieku. — *Sobótka R. 11: 1956 nr 1 s. 39—68.*

347. SUBERA Ignacy ks.: Józef Rybiński, biskup włocławski i pomorski. —

Polonia Sacra R. 8: 1956 z. 3/4 s. 317—348 i odb. [b. m. i r.] ss. 32.

348. TARG Alojzy: Rola duchowieństwa katolickiego na Górnym Śląsku od połowy XIX do początku XX w. (Fragm.) — *Praca Katol. we Froncie nar. 1956 nr 9/10 s. 20—26.*

TOPOLSKI Jerzy: Położenie i walka klasowa chłopów w XVIII w. w dobrach acybiskupstwa gnieźnieńskiego. = zob. poz. 189.

349. URBAN Wincenty: Leopold hr. Sedlnicki, książę biskup wrocławski 1836—1840 na tle dziejów kościoła na Śląsku w pierwszej połowie XIX wieku. (Warszawa 1955 druk ukończ. 1956 Wyd. Diecez. Sandomierz.), ss. XI, 1 nlb., 325, 2 nlb. (*Studia Historico Ecclesiastica*, 10).

X. ORGANIZACJA SĄDOWNICTWA I PROCES

350. KUPISZEWSKI Henryk: Bedingte Urteile in den griechischen Papyri. — *J. jurist. Papyrol. v. 9/10: 1955/1956 s. 329—338.*

351. Baranowski Bogdan: Sprawy obyczajowe w sądownictwie wiejskim w Polsce wieku XVII i XVIII. Łódź 1955. Rec. MATUSZEWSKI Józef. *Rocz-i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 ss. 225—227*; BASZKIEWICZ Jan. *Kwart. hist. R. 63: 1956 nr 1 s. 178—186.*

352. HECK Roman: Polskie formuły przysięg z wsi podwrocławskiej z lat 1591—1601. — *Sobótka R. 11: 1956 nr 1 ss. 107—109.*

MATUSZEWSKI Józef: Causae haereditariae klauzul immunitetowych. = zob. poz. 39.

MATUSZEWSKI Józef: Znaczenie ekscepcji causae haereditariae w klauzulach immunitetowych. = zob. poz. 38.

353. NAMYSŁOWSKI Władysław: Dzwon „clamor” w przypadku zgwałcenia kobiety w dawnym prawie chorwackim.

[Streszczenie]. — *Spraw. TN Tor R. 8: 1954 z. 1/4 s. 56—63.*

354. Rafacz Józef: Sąd referendarski koronny. Poznań 1948. Rec.: L. K. RABCEWICZ-ZUBKOWSKI. *Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 14: 1954 nr 1 s. 84—85.*

WINOWSKI Leszek: Sprawa stosunku do pogan w polsko-krzyżackim procesie z lat 1412—1414. = zob. poz. 152.

BRODOWSKA Helena: Spory serwitutowe chłopów z obszarnikami w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX wieku. = zob. poz. 202.

355. DASZKIEWICZ Wiesław: Próby reform procesu karnego w Królestwie Polskim. — *Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 209—257. Rés.*

356. Kaul Friedrich Karl: Iustiz wird zum Verbrechen. Der Pitaval der Weimarer Republik. Bd. 1—2. Berlin 1953—1954. Rec. RYSZKA Franciszek. *Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 376—385.*

ŁYSIAK Ludwik: Akta sądowe XIX—XX w. = zob. poz. 52.

357. RUDNICKI Kazimierz: Wspomnienia prokuratora. (Wyd. 1). Przedm. napisał Wacław Barcikowski. Warszawa 1956 „Czytelnik”, ss. 221, 3 nlb.

Rec.: KUCZA Hanna: Książka o rozumnym humanitaryzmie. Widnokrąg 1956 nr 31 s. 2.

358. SALMONOWICZ Stanisław: Sądownictwo rewolucyjne we Francji w la-

tach 1792—1794. [Streszcz.] W: Zesz. nauk. UJ. nr 8 Prawo 1956 z. 3 s. 207—247. Rez. Sum.

359. SZENIC Stanisław: Proces Radziejewskiego. — Prawo i Życie 1956 nr 7 s. 8, ilustr.

360. TAUBENSCHLAG Rafał: Proces Janiny Borowskiej. Z pamiętnika sędziego śledczego. — Prawo i Życie 1956 nr 8. s. 4/5; nr 9/10 s. 4, ilustr.; nr 11/12 s. 4/5; nr 13 s. 4, 7.

XI. PRAWO CYWILNE

361. GRZYBOWSKI Stefan: Prawo alimentacyjne w uwarunkowaniu historycznym (formacje eksploatorskie). W: Zesz. nauk. UJ nr 1 Prawo 1955 nr 1.

Rec.: SZPUNAR Adam: Państwo i Prawo 1956 z. 2 s. 362—365.

361a. JANKOWSKI Bogdan ks.: Do-koła tzw. „klausul rozwodowych” pierwszej Ewangelii (Mt. 5, 32, 19, 9). — Rocz-i teologiczno-kanoniczne R. 3: 1956 z. 1 s. 401—416.

362. Wieacker Franz. Privatrechts-geschichte der Neuzeit. Unter besonderer Berücksichtigung der deutschen Entwicklung. Göttingen 1952. Rec. FALENCIAK Jerzy. Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 360—370.

363. Andriejew Michał: Razwodi adu-terium w klasycznej rzymsko prawo. Sofia 1954. Rec. WILIŃSKI Adam. Czas. prawn-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 356—362.

364. Modrzejewski J.: Małżeństwa między bratem a siostrą w grecko-rzymskim Egipcie. Meander R. 10 1955 nr 9/10 431—437. Rec. KUPISZEWSKI H. Iura T. 7: 1956 s. 405.

365. FALENCIAK Jerzy: Rodzaje umów o przewóz statkiem i ich prawne konstrukcje według świadectwa rzymskich prawników klasycznych. W: Zesz. nauk. UWr. nr 6 Ser. A Prawo 1956 z. 2 s. 55—98. Rez. Sum.

366. KUPISZEWSKI Henryk: Porzucenie dziecka w prawach antycznych. — Meander 1956 nr 1/2 s. 57—67.

367. MODRZEJEWSKI Józef: Le droit de famille dans les lettres privées grecques d’Égypte. — J. jurist. Papyrol. V. 9/10: 1955/1956 s. 339—363.

368. STASZKÓW Michał: „Vindicta”. W: Zesz. nauk. UWr. nr 6 seria A. Prawo 1956 z. 2 s. 5—30. Rez. Sum.

369. TAUBENSCHLAG Raphael: Rechtsverhältnisse an der Grenzmauer im Rechte der Papyri. W: Studi in onore di Ugo Enrico Paoli. Firenze 1956 s. 683—684.

370. TAUBENSCHLAG Raphael: La l’HPOKOMIA dans le droit des papyrus. — Revue Internationale des Droits de l’Antiquité 3e serie tome III: 1956 s. 173—179.

371. WYSZYŃSKI Michał: Metus maioris malitatis w prawie rzymskim. W: Zesz. nauk. UWr. nr 6 ser. A. Prawo 1956 z. 2 s. 31—53. Rez. Sum.

372. CHOJNACKI Piotr: Zagadnienie prawa własności w filozofii społecznej św. Tomasza z Akwinu. — Collect. theol. A. 26: 1955 fasc. 3 s. 537—567, tab.

373. CHOJNACKI Piotr: Zagadnienie prawa własności w filozofii społecznej św. Tomasza z Akwinu. — Praca Katol.

we Froncie nar. 1956 nr 3 s. 9—27, ilustr. tab.

374. Curschmann Fritz: Matrikelkarten von Vorpommern 1692—1698. Karten und Texte. Teil 1. Rostock 1948—1950. Rec. LABUDA Gerard: Studia do dziejów Wielkopól. Pomorza T. 2: 1956 z. 1 s. 293—297.

375. LESIŃSKI Bogdan: Stanowisko kobiety w polskim prawie ziemskim do połowy XV wieku. Wrocław, 1956 Zakład im. Ossolińskich Wydawn. PAN, ss. 210. PAN Komitet Nauk Prawnych. — Studia nad historią Państwa i Prawa. Seria 2 t. 4.

376. LESIŃSKI Bogdan: Ze studiów nad prawem bliższości w XIV i XV w. [Streszcz. ref.]. W: Zesz. nauk. UP 1956 z spec. s. 155—156. Dyskusja s. 157—160.

377. RYBCZYK Józef ks.: Instytucja uzdrowienia małżeństwa w związku

w świetle wypowiedzi Benedykta XIV. — Polonia Sacra R. 8: 1956 z. 1/2 s. 151—164 i odb. ss. 14.

BRODOWSKA Helena: Spory serwitutowe chłopów z obszarnikami w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX wieku. = zob. poz. 202.

378. NAWROCKI Stanisław: Kontrakt o wybudowanie i dzierżawę huty żelaznej w starostwie grabowskim w końcu XVIII w. — Studia do Dziejów Wielkopól. Pomorza T. 1: 1955 z. 2 s. 227—239.

RZEPA Zbigniew: Własność feudalna na Śląsku pod koniec XVIII wieku. = zob. poz. 215.

SOBCZAK Tadeusz: Zmiany w stanie posiadania dóbr ziemskich w województwie łęczyckim od XVI do XVII wieku. = zob. poz. 188.

WAWRZYŃCZYK Alina: Rozwój krupnego ziemlewnictwa w Podlasku XV i XVI w. = zob. poz. 195.

XII. PRAWO KARNE

DASZKIEWICZ Wiesław: Kodeks karny dla Gwardii Narodowej Warszawskiej jako dokument polskiej postępowej myśli prawnej XIX w. = zob. poz. 51.

379. GRAJEWSKI Henryk: Kara śmierci w prawie polskim do połowy XIV wieku. Warszawa, 1956, Wydawn. Prawnicze, ss. 271, 1 nłb.

380. KUNDEREWICZ Cezary: The pro-

blem of anefang in certain ancient and medieval laws. — J. jurist Papyrol. v. 9/10: 1955/1956 s. 401—430.

LEWANDOWSKI Władysław: Kodeks karny dla Gwardii Narodowej Warszawskiej. = zob. poz. 27.

381. ŚLIWOWSKI Jerzy: Kara pozbawienia wolności w Królestwie Polskim i próba reformy jej wykonania. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 2 s. 9—74, tabl.

XIII. PRAWO HANDLOWE I MORSKIE

382. BIELECKA Janina: O zjazdach kontraktowych w Polsce. — Roczn. Dziejów społ.-gosp. T. 16: 1954 s. 152—173, tabl. Krat. izlož. Rés.

FALENCIAK Jerzy: Rodzaje umów o przewóz statkiem i ich prawne konstrukcje według świadectwa rzymskich prawników klasycznych = zob. poz. 365.

384. KUBIAK Władysław: Zagadnienie „Odważników handlowych” u Ibrahima ibn Jakuba. — Slavica antiqua T. 5: 1954/1956 s. 368—376. Rés.

385. LESIŃSKI Henryk: Ze związków gospodarczych Pomorza Zachodniego z Polską. „Prawo brzegowe”. Ilustr.

K. Grzegdała. — Życie i Kult. 1956 nr 1 s. 1.

386. WAWRZYŃCZYK Alina: Studia z dziejów handlu Polski z Wielkim Księ-

stwem Litewskim i Rosją w XVI wieku. Polska Akademia Nauk. Instytut Historii. Warszawa 1956 PWN ss. 127, 3 nlb., mapa.

XIV. PRAWO NARODÓW I STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

BIERZANEK Remigiusz: O zadaniach historii prawa międzynarodowego. = zob. poz. 73.

387. BIERZANEK Remigiusz: Rozpoczęcie i zakończenie wojny w prawie rzymskim i greckim. W: Zesz. nauk. UŁ Ser. 1. Nauki humanist.-społ. 1955 z. 2 s. 41—66. Rés. Sod.

Rec.: [MODRZEJEWSKI J.] Iura T. 7: 1956 s. 442.

388. Israel Ottokar: Das Verhältnis des Hochmeisters des Deutschen Ordens zum Reich im 15. Jahrhundert. Marburg/Lahn 1952. Rec. LABUDA Gerard. Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 301—304.

389. JASIŃSKI Kazimierz: Porozumienie kujawsko-pomorskie w 1280 r. — Zap. hist. T. 21: 1955 z. 3/4 s. 7—44, Sod. s. 325—326, Sum. s. 332—333.

390. KAHL Hans-Dietrich: Compellere intrare. Die Wendenpolitik Bruns von Querfurt im Lichte hochmittelalterlichen Missions- und Völkerrechts. — Zeitschr. f. Ostforsch. R. 4: 1955 s. 161—193, 360—401.

391. KUCZYŃSKI Stefan M.: Nie-

znany traktat polsko-ruski roku 1039. — Slavica antiqua T. 5: 1954—1956 s. 255—276, mapa. Rés.

WEISE Erich: Die Staatsverträge des Deutschen Ordens in Preussen im 15. Jahrhundert. = zob. poz. 23.

392. GĄSIOROWSKI Zygmunt J.: The German-Polish nonaggression pact of 1934. — Journ. of Centr. Europ. Aff. T. 15: 1955 nr 1 s. 3—29.

393. Les Archives secrètes de la Wilhelmstrasse. T. 5: cz. 2. Le Proche Orient. L'Amérique Latine. La question juive. Paris 1955. Rec. BUKACZ Ignacy. Sprawy Międzynar. 1956 z. 3 s. 93—96.

394. PIWARSKI Kazimierz: Stosunek mocarstw imperialistycznych i polskich kół rządzących do praw Polski do morza i Pomorza (1918—1945). — Zap. hist. T. 21: 1955 z. 1/2 s. 133—158. Sod. s. 341—343. Sum. s. 350—351.

395. SKUBISZEWSKI Krzysztof: Gdańsk w prawie międzynarodowym w latach 1919—1939. — Czas. prawno-hist. T. 8: 1956 z. 1 s. 258—272. Rés.

XV. PRAWO PRZEMYSŁOWE I GÓRNICZE

JAROS Jerzy: Organizacja rządowej administracji górniczej na Śląsku w latach 1769—1922. = poz. 267b.

396. Łuczak Czesław: Miynarstwo wiejskie na Kujawach od XVI w. do chwili obecnej. Lud T. 41: 1954 cz. 1.

Rec. LIBISZOWSKA Zofia: Roczniki i Dziejów społ.-gosp. T. 17: 1955 ss. 258—260.

NAWROCKI Stanisław: Kontrakt o wybudowanie i dzierżawę huty żelaznej w starostwie grabowskim w końcu XVIII wieku. — = zob. poz. 378.

XVI. PRAWNE REGULOWANIE STOSUNKÓW PRACY

I PRAWO PRACY

- 396 a. PRAWDZIK Władysław: Odnaleziony fragment akt Radomskiej Inspekcji Fabrycznej. — *Archeion* T. 26: 1956 s. 180—186.

XVII. OGÓLNE

1. Bibliografia

397. Bibliografia historii Polski. 1815—1914. Tom wstępny. Oprac. Halina Bachulska przy współudziale Wandy Konarskiej, Barbary Konarskiej i Ireny Łapinowej. Warsz. 1955. *Rec. STARNAWSKI Jerzy*. *Pam. liter.* 1956 z. 1 s. 287—293.

398. GIEYSZTOR Aleksander: *Histoire politique, sociale et religieuse*. [Chronique bibliographique]. — *Revue des Études Slaves* T. 33: 1956 nr 1/4 s. 296—321.

399. HEYDEN Hellmuth: *Verzeichnis von Büchern und Aufsätzen zur Kirchengeschichte Pommerns*. Hannover 1952.

Rec.: Herbert RISTER. *Zeitschr. f. Ostforsch.* R. 3: 1954 s. 119—120.

400. KOSICKI Jerzy, KOZŁOWSKI Wacław: *Bibliografia piśmiennictwa polskiego za lata 1944—1953 o hitlerowskich zbrodniach wojennych*. Warszawa 1955.

Rec.: SAWONIAK Henryk: Brakoróbstwo bibliograficzne; BARTOSZEWSKI Władysław: Jeszcze o brakoróbstwie bibliograficznym. *Prz. bibliot.* 1956 z. 3/4, s. 331—341; WESOŁOWSKI Jerzy: *Nowe Prawo* 1956 nr 11/12 s. 165—168.

401. KUJAWSKI W.: *Index bibliographicus operum historicarum membrorum Instituti Historici Polonici Romae usque ad a. 1954*. — *Antemurale* I: 1954 s. 9—11.

402. Lehmann Rudolf: *Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz*. Bd. 2. (1926 bis 1945 Nachträge). Münster 1954. *Rec.* LABUDA Gerard: Dwie bibliografie dziejów Łużyc. *Prz. zach.* 1956 nr 5/6 s. 144—145.

403. RISTER Herbert: *Schrifttum über Polen 1943—1951 mit besonderer Berücksichtigung des Posener Landes*. (Auswahl). Marburg 1953 ss. VIII, 147. (Wissenschaftliche Beiträg. zur Geschichte und Landeskunde Ost-Mitteleuropas herausg. v. J. G. Herder-Institut nr 10).

Rec.: Hans M. MEYER. *Zeitschr. f. Ostforsch.* R. 3: 1955 s. 620—621.

404. RISTER Herbert: *Schrifttum über das Posener Land 1954—1955*. — *Zeitschr. f. Ostforsch.* R. 4: 1955 s. 631—640.

405. SAWICKI Jakub: *Bibliografia prac Władysława Abrahama. (1860—1941)*. — *Pol. sacra* 1956 z. 1/2 s. 173—212.

406. SAWICKI Jakub: *Materiały do polskiej bibliografii historyczno-prawnej za rok 1955*. — *Czas. prawno-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 895—422.

407. SCHMID Heinrich Felix: *Le pubblicazioni di fonti storiche medioevali nei paesi slavi, in Romania e Ungheria*. W: *Le Fonti del Medioevo Europeo. Relazioni al Convegno di Studi delle Fonti de Medioevo Europeo in occasione del 70° della fondazione dell' Istituto Storico Italiano*. Roma 1954 s. 141—210 i odb. Roma 1954 ss. 70.

408. SZYMICZEK Franciszek: *Zachodnio-niemieckie wydawnictwa dotyczące Śląska*. — *Prz. zach.* 1956 nr 5/6 s. 148—156.

409. ŚRENIOWSKI Stanisław: *Nowe wydawnictwa źródłowe do historii chłopów w Polsce w drugiej połowie XVIII wieku*. — *Nowe Drogi* 1956 nr 5 s. 119—127.

410. TAUBENSCHLAG Rafał: *Survey of the literature chiefly from 1953 till*

1955. — J. jurist. Papyrol. v. 9/10: 1955—1956 s. 527—580.

411. WERMKE Ernst: *Schrifttum zur Geschichte von Ost- und Westpreussen*. 1953. — *Zeitschr. f. Ostforsch. R.* 4: 1955 s. 465—480.

412. WERMKE Ernst: *Schrifttum zur Geschichte von Ost- und Westpreussen*. 1954. — *Zeitschr. f. Ostforsch. R.* 5: 1956 s. 145—160.

413. Wjaciław Jakub: *Serbska bibliografija*. 2. u. verb. Aufl. Berlin 1952. Rec. LABUDA Gerard: *Dwie bibliografie dziejów Łużyc*. *Prz. zach.* 1956 nr 5/6 s. 144—145.

2. Księgi pamiątkowe, prace zbiorowe

414. Česko-polský sborník vědeckých prací. I. Praha 1955. Rec. GALOS Adam. *Sobótka* 1956 nr 3 s. 463—465.

ODRODZENIE w Polsce. Materiały sesji naukowej. = zob. poz. 432.

415. SACRUM Poloniae Millennium. *Rozprawy — Szkice — Materiały historyczne*. Tom III. Rzym 1956 ss. 646, 2 nlb.

416. *Studia z dziejów kultury polskiej*. Warszawa 1949. Rec. W. WEINTRAUB. *The Slav. and East Europ. Rev. T.* 29: 1950 nr 72 s. 325—328; S. Harrison THOMSON. *Journ. of Centr. Europ. Aff. T.* 12: 1952 nr 3 s. 295—296.

STRATY archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych. T. 2: *Archiwa porozbiorowe i najnowsze* = zab. poz. 67.

417. SZKICE z dziejów Śląska. Pod red. Ewy Maleczyńskiej. 2. Warszawa 1956 „Książka i Wiedza”, s. VII, 1 nlb, 499, 1 nlb, tab. 1, mapa 1 oraz kilka w tekście, ilustr. portrety. Zawiera m. inn. Orzechowski K., *Kwestia chłopska na Śląsku w pierwszej połowie XIX w.* — Ważniejsze publikacje dotyczące dziejów Śląska od końca XVIII w. do chwili obecnej, [Bibliografia].

3. Konferencje, wystawy

418. A. W.: *Sesja naukowa poświęcona prawu antycznemu*. — *Państwo i Prawo* 1956 z. 5/6 s. 1056—1059.

419. BORUCKA - ARCTOWA Maria, LANG Wiesław: *Z badań nad doktryną i myślą naukową Monteskiusza*. [Sesja naukowa Komitetu Nauk Prawnych PAN dn. 27—28 X 1955 r. w Warszawie]. — *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 2 s. 226—228.

420. CIEŚLAK Tadeusz: *Konferencja historyków w Olsztynie na temat dziejów Warmii i Mazur*. — *Kwart. hist. R.* 63: 1956 nr 4/5 s. 529—530.

421. [DJAKONOW I.] I. D. *Mezhdinnarodnaja naucznaia Sessija w Warszawie*. — *Vestnik Drevnej Istorii* nr 3: 1956 r. s. 162—165.

422. DANILCZUK Bolesław, STEYER Donald: *Pomorska Sesja Naukowa w Gdańsku*. — *Zap. hist. T.* 21: 1955 z. 1/2 s. 327—333.

423. DOROCZNA Konferencja Zakładu Historii Pomorza w Toruniu. — *Zap. hist. T.* 21: 1955 z. 1/2 s. 333—334.

424. F. R.: *Sesja naukowa Instytutu Historii PAN poświęcona dziewięćsetleciu Bytomia*. — *Sobótka R.* 10: 1955 nr 4 s. 747—751.

425. HAJDUKIEWICZ Leszek: *Sesja Kallimachowska*. — *Odrodz. Reform. w Polsce T.* 1: 1956 s. 251—258.

426. J. G.: *Sesja naukowa Komitetu Nauk Prawnych PAN w związku z dwusetną rocznicą śmierci Monteskiusza*. — *Państwo i Prawo* 1956 z. 2 s. 323—337.

427. JANKOWSKA Jadwiga: *Konferencja w sprawie porządkowania akt urzędów ziemskich*. — *Archeion T.* 25: 1956 s. 365—369.

428. KONFERENCJA Pomorska 1954. Warszawa, 1956, PWN, ss. 477, 3 nlb, tabl. 9, ilustr. Zawiera m. inn.: Lepski K.: *Walka o zjednoczenie Pomorza z całoś-*

cią ziem polskich. Od 1454 r. do połowy XVII w. — Hoszowski S.: Walka o zjednoczenie Pomorza z całością ziem polskich w latach 1648—1795. — Bukowski A.: Pomorze w dobie narastania i rozwoju kapitalizmu. — Piwarski K.: Mocarstwa imperialistyczne i burżuazja polska a prawa Polski do morza i Pomorza.

429. KUNDEREWICZ Cezary: Międzynarodowa sesja poświęcona zagadnieniu praw klinowych i prawa grecko-rzymskiego Egiptu. — *Czas. prawn.-hist.* T. 8: 1956 z. 2 s. 391—393.

430. MODRZEJEWSKI J., KUPISZEWSKI H.: Session internationale des droits cunéiformes et de la papyrologie juridique. (Warszawa, 2—4 Décembre 1955). — *Iura* T. 7: 1956 s. 635—642.

431. Odrodzenie w Polsce. Materiały sesji naukowej PAN 25—30. X. 1953. T. 1. Historia. Warsz. 1955. Rec. MATUSIK Leokadia. *Sobótka* R. 11: 1956 nr 2 s. 286—287.

432. ORODZENIE w Polsce. Materiały sesji naukowej PAN 25—30 października 1953 roku. T. 2: Historia nauki (Cz. 2. Pod red. Bogdana Suchodolskiego.) Warszawa 1956, PWN, ss. 441, 3 nlb, tabl 25 w tym portrety. Cz. 1—2. Zawiera m. inn.: Grzybowski K.: Systematyka prawa w Polsce Odrodzenia, jej rola i podłoże klasowe. — Voisé W.: Księga o prawach Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

433. [OLSZEWSKI Henryk] H.O.: Sesja naukowa poświęcona rocznicy śmierci Monteskiusza. — *Czas. prawn.-hist.* T. 8: 1956 z. 1 s. 386—388.

434. WACHOWIAK Bogdan: Szkice z dziejów Pomorza Zachodniego. [Konferencja naukowa Zakładu Historii Pomorza Instytutu Historii PAN dn. 16—17. XII. 1955 r. w Szczecinie]. — *Kwart. hist.* R. 63: 1956 nr 2 s. 232—235.

L. Ż.: Sprawozdanie z dyskusji nad wydawnictwem *Regesta Poloniae*. = zob. poz. 14.

435. PACHOŃSKI Jan Lubicz: Dawne mury floriańskie. Zarys historyczny fortyfikacji i organizacji obrony miasta oraz przewodnik po wystawie Dawne warownie Krakowa. Kraków 1956, ss. 71, 1 nlb, plan 1, ilustr. Muzeum historyczne m. Krakowa.

4. Dzieła ogólne, podręczniki
BARDACH Juliusz: Niektóre kwestie sporne w zakresie historiografii, periodyzacji i dziejów Polski wczesnofeudalnej. Uwagi o makiecie 1 tomu „Historii Polski”. = zob. poz. 72.

436. Breyer Stefan: Spór Horeszków z Soplicami. Studium z dziedziny problematyki prawnej „Pana Tadeusza” Warsz. 1955. Rec. *Polonist.* 1956 nr 1 s. 60—61.

436a. KORANYI Karol: Tło historyczne dzieła Monteskiusza. [Referat]. W: Monteskiusz i jego dzieło. Wrocław 1956 s. 12—57 i nadd. Wrocław 1956 ss. 48 [12—57].

437. Koschaker Paul: Europa und das römische Recht. 2. unveränd. Aufl. München 1953. Rec. FALENCIAK Jerzy. *Państwo i Prawo* 1956 z. 3 s. 586—593.

438. Taubenschlag Rafał: Rzymskie prawo prywatne na tle praw antycznych. Warszawa 1955. Rec. KUPISZEWSKI. *Bibliotheca classica orientalis* Heft 1: 1956 s. 38—41 i osobn. odb.; MODRZEJEWSKI Joseph. *Bibliotheca Orientalis* R. XIII: 1956 nr 5/6 s. 195.

439. Taubenschlag R.: The Law of Greco-Roman Egypt in the light of the papyri (322 B. C. — 640 A. D.) 2-nd edition, revised and enlarged. (Warszawa. Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1955) pp. XV+789. Rec. ARANGIO-RUIZ Vincenzo. *Iura* T. 7: 1956 s. 337—341.

440. TAUBENSCHLAG Rafael: Keilschriftrecht im Rechte der Papyri der römischen und byzantinischen Zeit. — *Mitteilungen aus der Papyrus-Sammlung*

der Österreichischen Nationalbibliothek (Papyrus Erzherzog Rainer) V. Folge 1956 s. 129—137.

441. TAUBENSCHLAG Rafał: Die Auslegung der Gesetze im Rechte der Papyri. — J. jurist Papyrol. v. 9/10: 1955—1956 s. 137—143.

442. TYMIENIECKI Kazimierz: Pisma Wybrane. Warszawa, PWN., ss. 488, 4 nlb, mapy 1 oraz 1 w tekście + errata k. 1.

443. GRODZISKI Stanisław, ROMAN Stanisław: Przewodnik do nauki historii państwa i prawa polskiego. Warszawa 1956 [maszynopis powiel.] ss. 30. Uniwersytet Warszawski Wydział Prawa. Studium Zaoczne. Oddział Dokumentacji Dydaktycznej i metodycznej dla Studiów Zaocznych.

444. HISTORIA państwa i prawa polskiego. Cz. 3 (1764—1864). [Oprac.] Bogusław Leśnodorski. Warszawa, 1956, PWN, ss. 129, 1 nlb. Uniwersytet Warszawski. Skrypty dla Szkół Wyższych.

KLEIN Kalina Magdalena: Podręczny słownik łacińsko-polski dla prawników. = zob. poz. 63.

444a. Koranyi Karol: Powszechna historia państwa i prawa. T. 1: Epoka niewolnictwa. 2. wyd. Warszawa 1954. T. 2. Epoka feudalizmu. Warszawa 1955. Rec.: SZCZANIECKI [Michał]. Bibliotheca classica orientalis 1956 z. 4. Berlin. szp. 235—239 i nadb.

REZLER Jan: Podstawy języka łacińskiego dla prawników. = zob. poz. 65.

STASZKÓW Michał: Język łaciński dla prawników. = zob. poz. 66.

445. Taubenschlag Rafał: Rzymskie prawo prywatne. Warszawa 1955 ss. 327. Rec. MODRZEJEWSKI: Bibliotheca classica orientalis Heft. 1: 1956 s. 41—42 i osobn. odb.; KUPISZEWSKI H. Iura T. 7: 1956 s. 237—239.

5. Czasopisma i wydawnictwa seryjne

446. ANNALES Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio G. Ius. Vol. 3: 1956. Lublin 1956. Nakł. Uniw. M. C. Skłodowskiej, ss. 4 nlb., 330.

447. Czasopismo Prawno-Historyczne T. II, 1949. Rec.: Ferdinand W. CON-DERT. The American Slavic and East European Review T. 9: 1950 s. 138—139.

448. CZASOPISMO Prawno-Historyczne. Rocznik (Red. nac. Michał Szczaniecki) T. 8: 1956 z. 1. Warszawa 1956 ss. 390; z. 2 Warszawa 1956 ss. 422, 2 nlb.

449. MATERIAŁY wczesnośredniowieczne. 4. (Komitet red.: Zdzisław Rajewski, Jerzy Antoniewicz, Jerzy Halicki). Warszawa 1956, PWN., ss. 231, 1 nlb. tabl. 52, mapy 3, plan 1 ilustr. Zawiera m.in.: Jazdzewski K.: Wczesnośredniowieczne osadnictwo miasta Włocławka i jego najbliższej okolicy. — Filipowiak W.: Materiały do osadnictwa Wolinian w okresie wczesnośredniowiecznym.

450. ODRODZENIE i Reformacja w Polsce. T. 1 Warszawa, 1956, PWN, ss. 275. PAN — Instytut Historii.

451. Przegląd Zachodni. R. 10: 1954 nr 7/8. Studia Pomorskie. Rec. VETU-LANI Adam. Zap. hist. T. 21: 1955. z. 1/2 s. 291—301.

452. REFORMACJA w Polsce. Organ Towarzystwa Badań Dziejów Reformacji w Polsce. R. 12: 1953/1955. Nr 45/50. Warszawa 1956 Państw. Wydawn. Nauk. ss. 460, mapa 1+errata k. 1.

Rec.: Mgr., Slovanský Přehled 1956 nr 8 s. 278.

453. Revue Internationale d'Histoire Politique et Constitutionnelle. N. S. Nr 19—20: Etudes Polonaises. Rec. J. B. Państwo i Prawo 1956 z. 11 s. 897—900; KUKIEL Marian. Wiadomości R. 11: 1956 nr 47 s. 3.

454. The Journal of Juristic Papyrology. T. VI (1952) Warszawa, 1952; T. VII—VIII (1953—1954), Warszawa 1954. Rec.: FUCHMAN J. F. Vestnik Drevnej Istorii 1956 z. 3 s. 79—87.

SKOROWIDZ NAZWISK

U w a g a: Skorowidz obejmuje nazwiska autorów, wydawców, tłumaczy i recenzentów. Nie obejmuje nazwisk autorów, których prace włączono do niniejszego zestawienia jedynie ze względu na ich recenzję ulegającą rejestracji.

Liczby wskazujące na autorów recenzji, drukowane są kursywą. Liczby wskazujące na pozycje bio- i bibliograficzne odnoszące się do osoby danego autora (życiorysy, jubileusze, nekrologi) drukowane są czeionką półtłustą.

A. 100	Biskup Marian 24, 229, 265
A. W. 418	Bober Piotr ks. 111, 330a
Abraham Władysław 4	Bobińska Celina 144, 201
Adamus Jan 70, 221	Bołkova L. B. 145
Ajnenkiel Andrzej 71	Borucka-Arctowa Maria 419
Aland Kurt 56a	Boswell Bruce A. 9, 236
Aleksandrowicz Stanisław 306	Brodowska Helena 202
Annales 446	Bukacz Ignacy 393
Antoniewicz Jerzy 449	Bukowski A. 428
Antonów Michał 48	Burda Andrzej 146
Appelt Heinrich 42	Buszko Józef 258
Arangio-Ruiz Vinzenzo 439	
Arnold Stanisław 170	Chojnacki Piotr ks. 372, 373
Aschkewitz Max 171	Chojnacki Władysław 324
Assmann Erwin 172	Cieślak Tadeusz 259, 420
Assorodobraj Nina 109	Codex diplomaticus Silesiae 8
	Condert Ferdinand W. 447
Bańkowski Piotr 57	Cordoliani A. 34, 331
Bar Joachim o. 117	Czacharowski Antoni 230
Baranowski Bohdan 7, 12, 173, 174	Czapliński Marian 50
Bardach Juliusz 72, 175	Czapliński Władysław 5, 87, 256
Bartel Oskar 142	Czasopismo Prawno-Historyczne 448
Bartel Wojciech 49, 78	
Bartoszewski Władysław 400	Danilczuk Bolesław 422
Bartyś Julian 7	Daszkiewicz Wiesław 51, 355
Barycz Henryk 330	Dąbrowski Henryk 332, 333
Baszkiewicz Jan 143, 303, 351	Dąbrowski Jan 224
Bełch Stanisław ks. 6	Dąbrowski Krzysztof 165, 281
Bielecka Janina 382	Dembski Krzysztof 275
Bieniak Janusz 223	Dereń Andrzej 60
Bierzanek Remigiusz 73, 387	Deresiewicz Janusz 24b, 29, 204, 325

- Djakonow J. D. 421
 Dobrowolska Agnieszka 161
 Dobrowolski Henryk 260
 Doroczna Konferencja Zakładu Historii
 Pomorza w Toruniu 423
 Dowiak Jerzy 225, 226
 Dworzaczek Włodzimierz 19, 20, 178
 Dworzaczek Jolanta 227
 Dziewulski Władysław 161, 289, 290
- Ehrlich Ludwik 90
- F. R. 424
 Falenciak Jerzy 362, 365, 437
 Fiałkowski Józef ks. 327
 Filipowiak W. 449
 Forstreuter Kurt 23
 Fuchman J. F. 454
- Galos Adam 414
 Gansiniec Ryszard 33
 Gause Fritz 185
 Gąsiorowski Zygmunt 392
 Geilke Georg 25
 Gella Aleksander 140
 Geremkova Hanna 139
 Gerlach Jan 62
 Gierowski Józef 22, 30
 Gieysztor Aleksander 147a, 398
 Golachowski Stefan 205
 Goldberg Jakub 176, 276, 277
 Gołąb Kazimierz 340
 Góralski Zbigniew 270
 Górski Janusz 147b
 Górski Karol 266
 Grajewski Henryk 379
 Grodziski Stanisław 228, 443
 Groniowski Krzysztof 154
 Grygier Tadeusz 64
 Grzybowski Konstanty 74, 82, 140, 150,
 206, 222, 361, 432,
 Gumowski Marian 61
 Gwiżdż Andrzej 261
- Hajdukiewicz Leszek 425
 Halban Leon 112
 Halecki Oscar 236
 Halicki Jerzy 449
 Heck Roman 180, 352
- Hejnosz Wojciech 23, 40
 Hellmann Manfred 251
 Herbst Stanisław 285
 Heyden Hellmuth 399
 Hoszowski Stanisław 428
- Ignar Stefan 155
 Inglot Stefan 312
- J. B. 453
 J. G. 426
 Jankowska Jadwiga 67, 427
 Jankowski Bogdan ks. 361a
 Jaros Jerzy 267b
 Jarosz Zdzisław 94
 Jasiński Kazimierz 222, 389
 Jazdzewski Konrad 294, 449
 Jedlicki Marian Zygmunt 113
 Johansen P. 239
 Johnson Edgar N. 227
- Kaczmarczyk Zdzisław 134, 293
 Kahl Hans-Dietrich 390
 Kamińska A. 148
 Kamiński Adam 194, 238
 Kappesowa Halina 310
 Karwasińska Jadwiga 274
 Kasperczak Stanisław 182
 Kądziołka Jerzy 291
 Kersten Adam 255
 Kiełczewska-Zaleska Maria 229
 Kieniewicz Stefan 67, 208
 Kiersnowski Ryszard 271
 Kipa Emil 267
 Klafkowski Alfons 328
 Klein Kalina Magdalena 63
 Klose August 296
 Kłoczowski Jerzy 333a
 Knoppek Witold 119, 231
 Kocot Kazimierz 89
 Koczy Leon 236
 Kolankowski Zygmunt 58, 95
 Kolańczyk Kazimierz 120, 121
 Kołakowski Leszek 153
 Kołodziejczyk Ryszard 209
 Konarski Kazimierz 67
 Konferencja Pomorska 428
 Konopczyński Władysław 114, 115, 116
 Koranyi Karol 436a

- Kos Rabcewicz Zubkowski Ludwik 222, 230, 232, 354
 Kosicki Jerzy 400
 Kostrzewski Bogdan 135
 Kowalenko Władysław 288
 Kowalska Halina 257, 272
 Kowecki Jerzy 318
 Kozłowski Wacław 400
 Krzemieniecki Jan ks. 117
 Kubiak Władysław 384
 Kucza Hanna 357
 Kuczyński Stefan M. 297, 391
 Kuhn Walter 210
 Kujawski W. 401
 Kukiel Marian 453
 Kula Witold 214
 Kulejewska-Topolska Zofia 298
 Kumaniecki Kazimierz 129
 Kunderewicz Cezary 3, 96, 263, 380, 429
 Kupiszewski Henryk 37, 167, 168, 254, 350, 364, 366, 430, 438, 445
 Kępś B. 67
 Kuraś Stanisław 13
 Kurdybacha Łukasz 156
 Kürbisówna Brygida 222

 L. Ź. 14
 Labuda Gerard 35, 171, 203, 211, 230, 239, 313, 374, 388, 402, 413
 Lalik Tadeusz 292, 299
 Lanckorońska Karolina 334, 335
 Lande Jerzy 118
 Lang Wiesław 97
 Leciejewicz Lech 305
 Lehr-Spławiński Tadeusz 336
 Lepszy Kazimierz 148, 428
 Lesiński Bogdan 36, 375, 376
 Lesiński Henryk 230, 385
 Leszczyński Józef 30
 Leśnodorski Bogusław 444
 Lewandowski Władysław 27
 Lewicki Tadeusz 15
 Libiszowska Zofia 396
 Linderski Jerzy 166
 Lipska Anna 339
 Lisowski Zygmunt 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127
 Litwin Jakub 98
 Longchamps Franciszek 268
 Ludat Herbert 79, 300

 Łęga Władysław 233
 Łopatka Adam 28
 Łoposzko Tadeusz 139
 Łowmiański Henryk 77
 Łysiak Ludwik 52

 Mabły Gabriel Bonnot de 98
 Madajczyk Czesław 319
 Madurowicz Helena 29
 Maisel Witold 285, 300a
 Malarczyk Jan 80, 99
 Maleczyńska Ewa 11, 339, 417
 Malewska Danuta 98
 Manteuffel Tadeusz 67
 Markiewicz Jerzy 75
 Markowa E. 53
 Maschke Erich 23, 282
 Materiały wczesnośredniowieczne 449
 Matusik Leokadia 431
 Matuszewski Józef 38, 39, 136 351
 Mazurkiewicz Józef 81, 126, 301
 Mączak Antoni 12, 314
 Mencil Tadeusz 216
 Meyer Hans M. 403
 Meysztowicz Walerian ks. 16, 252, 320
 Mgr. 452
 Michalkiewicz Stanisław 322
 Michalski Jerzy 7, 156, 157
 Michalski Ryszard 130
 Milewski Cz. 67
 Misiunia Władysław 320
 Mitkowski Józef 302
 Młynarska Marta 281, 295
 Modrzejewski Józef 32, 101, 125, 131, 132, 133, 367, 387, 430, 438, 445
 Modrzewska Halina 273
 Moszczeńska Wanda 102
 Myrcha Marian ks. 111
 Myśliński Kazimierz 331

 Namysłowski Władysław 184, 234, 353
 Natanson-Leski Jan 235
 Nawrocki Stanisław 378
 Nichtweiss J. 199

 Odrodzenie w Polsce 432
 Odrodzenie i Reformacja w Polsce 450
 Ogonowski Zbigniew 149
 Ohanowicz Alfred 122
 Olszamowska-Skowrońska Zofia 67

- Olszewski Henryk 433
 Opalek Kazimierz 103, 118
 Orłowski Ryszard 212
 Orzechowski Kazimierz 54, 213, 322, 323, 417
 Osiak Franciszek 200
 Ossowski Stanisław 98

 Pachoński Jan Lubicz 435
 Papke Gerhard 241
 Patkaniowski Michał 91, 92, 93
 Patykiewicz Walenty ks. 18a
 Pawłowski Bronisław 55
 Pellegrin Elisabeth 10
 Penners-Ellwart Hedwig 185
 Petrani Aleksy ks. 324a, 324b, 324c, 324d, 325a, 326a
 Pichelski Lech 94
 Pietrzak Michał 262
 Piskorska Helena 283
 Piwarski Kazimierz 237, 255, 394, 428
 Plöchl Willibald 245a
 Pogonowski Jerzy 104
 Porębska Krystyna 238
 Prawdziak Władysław 396a
 Prohaska Władimir 83
 Ptaśnik Mieczysław 76

 Rabcewicz-Zubkowski L. K. — patrz —
 Kos Rabcewicz Zubkowski Ludwik
 Radkiewicz Wacław 209
 Radwański Zbigniew 321
 Rajewski Zdzisław 449
 Reder Jerzy 301
 Reformacja w Polsce 452
 Rejnuś Miłoś 303
 Rek Tadeusz 249
 Reyhman Jan 24a
 Rezler Jan 65
 Rhode Gotthold 239, 284
 Rister Herbert 399, 403, 404
 Rogalski Aleksander 329, 346
 Roman Stanisław 18, 44, 443
 Rose W. J. 115, 158
 Rosin Ryszard 240
 Roślanowski Tadeusz 186
 Rostworowski Emanuel 308
 Rousseau Jean Jacques 105
 Rudnicki Kazimierz 357
 Rusiński Władysław 187

 Russocki Stanisław 41
 Rutkowski Jan 214
 Rybczyk Józef ks. 377
 Rymaszewski Zygfryd 160
 Ryszka Franciszek 356
 Rzepa Zbigniew 215

 Sacrum Poloniae Millennium 415
 Salmonowicz Stanisław 358
 Sandow Erich 241
 Sarnowska Wanda 279
 Sawicki Jakub 4, 63, 405, 406
 Sawoniak Henryk 400
 Schmid Heinrich Felix 407
 Szaniecki Michał 83a, 113, 242, 444a, 443
 Seidler Grzegorz Leopold 141
 Senkowski Jerzy 17, 26, 64a
 Silnicki Tadeusz 340
 Sitnicki Zygmunt 106
 Skalkowski Adam 127
 Skowrońska Anna 42
 Skrzydło Wiesław 80
 Skubiszewski Krzysztof 395
 Skwarczyński Paweł 243
 Smogorzewski Kazimierz 239
 Sobczak Tadeusz 188
 Sobisiak Walerian 190, 343
 Sobociński Władysław 253
 Sobolewski Marek 159
 Sorbian Jan 2
 Staats- und Rechtsgeschichte in Polen nach 1944 84
 Stankiewicz Zbigniew 198, 207
 Starnawski Jerzy 397
 Staszewski Józef 1
 Staszaków Michał 66, 139, 220, 368
 Stebelska Halina 66a
 Stefańska Z. 278
 Steyer Donald 422
 Stloukal M. 15
 Stojanowski Józef 67
 Stökl Günther 244
 Strzelecki Edward 309
 Sułbera Ignacy ks. 347
 Suchodolski Bogdan 432
 Sułkowska Irena 59
 Sułowski Zygmunt 245
 Suszko Jerzy 123
 Szaflik Józef Ryszard 315
 Szczepkowski Józef 272

- Szcześniak Bolesław 341
 Szenic Stanisław 359
 Szkice z dziejów Śląska 417
 Szpunar Adam 361
 Szymiczek Franciszek 408
 Szwankowski Eugeniusz 67

 Ślaski Kazimierz 162
 Śliwowska Wiktoria 198
 Śliwowski Jerzy 381
 Špěváček J. 15
 Śreniowski Stanisław 29, 317, 409
 Świdorski Bolesław 164

 Targ Alojzy 348
 Taubenschlag Rafał 128, 129, 130, 131, 132, 133, 264, 360, 369, 370, 410, 440, 441
 Tazbir Janusz 342
 Terveen Fritz 43
 Thomson S. H. 9, 34, 88, 89, 114, 161, 232, 304, 416
 Toegel M. 314
 Tomaszewski Jerzy 56
 Topolski Jerzy 189
 Trawkowski Stanisław 222
 Tumler Marian 245a
 Turoń Bronisław 191
 Tymieniecki Kazimierz 88, 89, 147, 177, 179, 192, 200, 222, 246, 338, 442

 v. Unruh Georg Christoph 316
 Urban Wacław 151, 344
 Urban Wincenty ks. 349
 Uzdowska Teresa 281

 Vaněček Vaclav 85
 Vetulani Adam 35, 46, 47, 107, 193, 451
 Voisé Waldemar 86, 108, 138, 432

 W. K. 126
 Wachholz Szczesny 31
 Wachowiak Bogdan 247, 434
 Wakar Andrzej 286
 Wandycz Piotr 250
 Wańkowicz Jan 68

 Wawrzyńczyk Alina 195, 386
 Wąsicki Jan 267a
 Weczerka Hugo 196
 Weintraub W. 416
 Weise Erich 21, 23
 Wermke Ernst 411, 412
 Wernik Andrzej 269
 Wesołowski Jerzy 400
 Wielgosz Zbigniew 345
 Wierzchowski Mirosław 198
 Wiliński Adam 363
 Willaume Juliusz 217
 Wimmer Jan 280
 Winkler-Seraphin Brigitte 248
 Winowski Leszek 152
 Wojciechowski Zygmunt 134, 135, 136, 137
 Wojnar-Sujecka Janina 109
 Wołski Bolesław 286
 Wójcicka Janina 343
 Wójcik Walenty ks. 345a, 345b
 Wrzosek Antoni 229
 Wurzbacher Gerhard 218
 Wyczawski Hieronim Eugeniusz o. 69
 Wyrobisz Andrzej 307
 Wyrozumski Jerzy 63
 Wysłouch Seweryn 219
 Wyszynski Michał ks. 45, 371

 Z dziejów cechu warszawskich piekarzy 287
 Zajączkowski Ananiasz 15
 Zajączkowski Stanisław 163, 181, 197
 Zajchowska Stanisława 311
 Zajewski Władysław 253
 Zakrzewski Witold 152a
 Zawadzki Tadeusz 140
 Zientara Benedykt 183, 199
 Zdrójkowski Zbigniew 110
 Zwolski Bogumił 169
 Zubkowski L. K. R. — patrz — Kos Rabcwicz Zubkowski Ludwik

 Żytkowicz Leonid 156, 343
 Żywczyński Mieczysław ks. 345c

